

ZPRAVODAJ 2025 / 4

Velká nad Veličkou

V NEDĚLI 30. 11. BYLO PŘIVÍTÁNO 7 NOVÝCH OBČÁNKŮ VELKÉ - DVA KLUCI A PĚT DĚVČAT.

Slovo starosty

Vážený spoluobčané,

blížící se závěr roku je tradičně provázen sestavováním rozpočtu obce na následující rok, který bude současně i rokem posledním v tomto volebním období. K realizaci v roce 2026 jsou zahrnuty zejména stavební akce, které byly zahájeny v letošním roce a termín jejich dokončení je buď do konce května, popřípadě června 2026. Mezi ně patří dokončení další části obecního vodovodu směrem na Javorník, kanalizace a místní komunikace na Podloší, rekonstrukce objektu č. p. 140 „Zemano-vo“, ale také rekonstrukce chodníku na náměstí a dokončení kamenné zdi podél parkoviště u kostela. K investičním akcím, které jsou plánovány k realizaci v nadcházejícím roce, patří zejména stavba nového mostu přes Veličku, ale také rekonstrukce dalších chodníků, rekonstrukce komunikace U Lihovaru, včetně veřejného osvětlení, nebo vybudování dopravní a technické infrastruktury v Kovodělské ulici. Akcí stavebního charakteru je v plánu pochopitelně ještě více. K jedné ze zásadních patří také vybudování celkem 5 přechodů pro chodce přes průtah obcí (komunikace první třídy I/71) a souvisejících míst pro přecházení na přilehlých místních komunikacích. Realizace těchto staveb byla v letošním roce koordinována s Ředitelstvím silnic a dálnic, které plánuje kompletní rekonstrukci této silnice, a právě umístění přechodů by mělo být součástí celkové stavby. K vybudování přechodů se uskutečnilo i jednání s orgány Státního fondu dopravní

infrastruktury a obec obdržela doporučující stanovisko k jejich umístění na průtahu obcí. Jaká však bude skutečnost, když na dopravní stavby nejsou v návrhu rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury alokovány dostatečné finanční prostředky, lze těžko předvídat.

Co se týče realizace liniových staveb, k největším úskalím patří získávání souhlasů od majitelů pozemků, které mohou být takovouto stavbou dotčeny, a to s umístěním dané stavby, nebo v ideálním případě odkoupením konkrétních pozemků obcí. V některých případech dosud vedla veškerá jednání do slepé uličky a daná stavba tak doposud nemohla být zrealizována. O to více potěšitelné je, že v případě Strážné hůrky je aktuálně většina areálu, tedy prostoru, který je každoročně využíván pro konání Horňáckých slavností, již v majetku obce a zbývá zrealizovat odkup jednoho a třetiny dalšího pozemku, abychom završili proces, který byl odstartován v roce 2021 koupí pozemku, na němž je umístěno hlediště. Velmi si cením přístupu všech původních majitelů při jednáních, která započala právě v letech 2020/2021.

Plánování rozvoje obce by vždy mělo být, a ani v budoucnu tomu jistě nebude jinak, o dlouhodobosti a postupném naplňování jednotlivých cílů a investičních záměrů. Jedním z možných příkladů může být opětovné zřízení zubní ordinace v prostorech zdravotního střediska. Činnost ordinace MUDr. Slavíčka byla ukončena již před lety. Pro vytvoření podmínek k opě-

tovnému zahájení provozu byla zubní ordinace zrekonstruována, přičemž vlastní realizace započala na sklonku roku 2020 s dokončením v takřka rekordním čase na jaře roku 2021. Součástí bylo i kompletní vnitřní vybavení. Bohužel, následně uzavřené nájemní smlouvy, nejprve s jedním lékařem, jehož praxe trvala pouze několik týdnů, respektive s jeho nástupcem, který pro jistotu svou činnost ani nezačal, nebyly v podstatě naplněny a ordinace, i přes opakovanou inzerci a několikero jednání na lékařských fakultách, zela prázdnotou. Situace došla až tak daleko, že na jednom z předešlých zasedání zastupitelstva obce jsem byl vyzván jedním členem zastupitelstva ke zvážení odprodeje stomatologického vybavení ordinace. Toto jsem jednoznačně odmítl, a i díky tomu mohu informaci, která již nějakou dobu po obci koluje, potvrdit. Počátkem měsíce března 2026 zahájí svou činnost zubní ordinace MDDr. Lukáše Kostelanského. Tato skutečnost je o to významnější, že od sklonku letošního léta nemáme v naší obci již žádnou zubní ordinaci a naši občané tak musí za svými lékaři dojíždět. Bližší informace máte k dispozici v další části zpravodaje, kde je zveřejněn rozhovor s panem doktorem.

Další skutečnost, kterou považuji za důležité zmínit, jsou možnosti výstavby nemovitostí k bydlení v obci. V průběhu několika posledních let se podařilo majetkově a stavebně obcí připravit a vybudovat v lokalitě Lose zasíťované stavební parcely. V tomto případě kolovaly, jak je občas v naší obci zvykem, zaručené informace, že se jedná o vyhozené obecní peníze, že nikdo nebude chtít v naší obci stavět apod. Aktuální situace je však taková, že v den, kdy píšete tyto

řádky, byl dokončen prodej posledních 3 stavebních parcel z původních 13, uskutečněný v celkem čtyřech dražbách. Jedná se o výsledek kontinuální práce členů stávající i předchozí rady obce a zastupitelstva obce.

Posledních 7 let je členkou redakční rady Velického zpravodaje paní Lenka Slováková. Za svou praxi ve funkci starosty obce, a i v předešlých pracovních pozicích, jsem nepoznal mnoho odborně a lidsky zdatných lidí, jako je právě paní Lenka. O to více mne mrzí, že se rozhodla ke konci roku ukončit svou činnost v redakční radě. V jejím dalším osobním i profesním životě jí přeji vše dobré, mnoho pohody, spokojenosti a pevné zdraví a za její dlouholetou kvalitní práci jí jménem obce Velká nad Veličkou srdečně děkuji.

Vážení spoluobčané,

závěr roku je pravidelně provázen pořádáním kulturních, sportovních a společenských akcí, návštěvami v rámci rodin, setkáváním blízkých a kamarádů, spojeného také s bilancováním, co se v končícím roce povedlo, co mohlo být jinak, nebo také plány do roku následujícího. Proto mi dovoluji z tohoto místa popřát Vám klidné prožití nadcházejících vánočních svátků a závěru roku v kruhu svých nejbližších, pevné zdraví, štěstí, mnoho pohody a splněných přání v osobním i pracovním životě a úspěšný vstup do nového roku 2026. Nenechme se znechutit atmosférou ve společnosti, frustrovanými jedinci a negativními zprávami z médií. To, jaký ten další rok bude, záleží ve velké míře na každém z nás.

S úctou Petr Šmidrkal, starosta

Zastupitelstvo a rada obce Velká nad Veličkou

INFORMUJÍ

O závěrech z 13. zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady obce pro volební období 2022–2026.

13. zasedání zastupitelstva obce se uskutečnilo v pondělí 29. září 2025. Přítomno bylo všech 15 zastupitelů, zvolených pro volební období 2022–2026. Zastupitelstvo projednalo a vzalo na vědomí výsledky hospodaření za období leden–srpen 2025. Následně bylo projednáno a všemi přítomnými zastupiteli vzato na vědomí rozpočtové opatření č. 4, které schválila rada obce a jehož obsahem bylo přijetí neinvestičního transferu ve výši 250.000 Kč na zabezpečení sociální práce, podporu obcí zřizované JSDH a dotace od Asociace ochrany přírody a krajiny ČR. Dále se jednalo o neinvestiční transfery od Jihomoravského kraje ve výši 99.000 Kč a z všeob. pokl. Správy na volby ve výši 2.000 Kč. Projednáno a schváleno bylo rozpočtové opatření č. 5, jehož obsahem byly změny ve výdajích, souvise-

jící zejména se snížením částky o 802.900 Kč v paragrafu „Silnice“ na základě jeho reálného čerpání. O 300.000 Kč byl navýšen paragraf „Pitná voda“ z důvodu rozšíření počtu odběrných míst, o 100.000 Kč navýšen paragraf „Mezinárodní spolupráce v kultuře a církvích“, o 250.000 Kč navýšen paragraf „Pohřebnictví“ z důvodu vybudování dalších dvojhrobů na novém hřbitově a navýšena byla částka související s projektem Digitální technické mapy JMK o 122.900 Kč. V majetkoprávní oblasti se jednalo především o projednání a schválení dvou smluv o bezúplatném převodu celkem 5 pozemků, nebo jejich podílů od státu, darovací smlouvy k nabytí 2 pozemků obcí. Schválena byla koupě celkem 15 pozemků od jiných vlastníků a prodej 3 obecních pozemků. Projednána a schválena byla darovací smlouva mezi obcí a Dobrovolným svazkem obcí Mikroregion Horňácko k bezplatnému převedení vlastnického práva k peněžitému daru ve výši 381.344 Kč (příspěvek obci je stanoven podle počtu

jejich obyvatel) za účelem pořízení mobilního podia pro potřeby členských obcí tohoto dobrovolného svazku. Mobilní podium je aktuálně již k dispozici a jednotlivé obce ho tak mohou začít používat. V neposlední řadě zastupitelstvo obce projednalo a schválilo zadání změny č. 2 územního plánu Velká nad Veličkou.

Rada obce projednala a schválila pachtovní smlouvy se společnostmi Hornácká ekofarma s.r.o. a Agrolip a.s. Celková výměra pozemků činí úhrnem více jak 54 000 m². Rovněž byla projednána a schválena smlouva o bezúplatném převodu automobilu nákladního terénního dodávkového Mitsubishi L200 pro potřeby JSDH. Dále byla projednána a schválena smlouva mezi obcí a Urbanistickým střediskem Brno, spol. s r.o., jejímž předmětem je vypracování Změny č. 2 územního plánu Velká nad Veličkou. Schválen byl dodatek č. 1 smlouvy o dílo se společností Inženýrské stavby Hodonín, s.r.o., a to z důvodu změny použité technologie při rozšiřování obecního vodu pomocí protlaku namísto původně plánovaných výkopových prací. Projednány a schváleny byly smlouvy s OSA – Ochranným svazem autorským, z. s. a to na základě již uskutečněných kulturních vystoupení. Projednána a schválena byla s Probační a mediační

službou dohoda o spolupráci s poskytovatelem místa výkonu trestu obecně prospěšných prací. Rada obce také projednala a schválila úpravu nájemného u nově uzavíraných nájemních smluv na DPS, které s účinností od 1. 11. 2025 činí 60 Kč za/m². Schválena byla zadávací dokumentace k podlimitní veřejné zakázce „Velká nad Veličkou, oprava místní komunikace U Lihovaru“, cenové nabídky a související smlouvy o dílo pro zpracování projektových dokumentací, souvisejících s plánovanou rekonstrukcí ulic Školní a Pod Nádražím. Obec bude opět, na základě přijatého usnesení rady obce, spolupořadatelem 18. ročníku MTB závodu Karpatský pedál, který bude mít své zázemí již tradičně na Strážné hůrce. Projednán byl prodej dalších pozemků v lokalitě Lose, který se uskutečnil formou veřejné soutěže, konkrétně ve středu 26. 11. 2025, v rámci které byly prodány zbylé 3 stavební pozemky. Velmi důležitou skutečností bylo projednání

Rekonstrukce Zemanovo

Chodník na náměstí

a uzavření nájemní smlouvy s novým zubařem, čímž se významně rozšíří občanská vybavenost v naší obci. Radou obce bylo doporučeno schválit zastupitelstvem obce

spoluúčast obce na financování Základní sítě sociálních služeb ve správním obvodu ORP Veselí nad Moravou na rok 2026 ve výši 610.753 Kč. Pro zabezpečení údržby hrací plochy sportovního stadionu byla pořízena repasovaná vřetenová sekačka. V neposlední řadě byly radou obce projednány a schváleny žádosti na zajištění financování chodu TJ Velká nad Veličkou, z. s. ve výši 600.000 Kč, SKH Velká nad Veličkou, z.s. ve výši 750.000 Kč a Sboru dobrovolných hasičů Velká nad Veličkou ve výši 415.000 Kč.

O aktuálně probíhajících stavebních akcích a opravách. Nadále probíhá budování další části obecního vodovodu směrem na Javorník, vodovodního přivaděče na Strážnou hůrku, rekonstrukce chodníku na náměstí, rekonstrukce kanalizace v ulici Podloší, rekonstrukce objektu č. p. 140 a budování kamenné zdi podél parkoviště před kostelem.

Kamenná zeď u kostela

Ulice Podloší, rekonstrukce kanalizace

O kulturních a dalších akcích.

Po již uskutečněných velických hodech, Vatře republiky a koncertu Kala Zingarica jsou připraveny další kulturní akce, mezi které patří tradiční rozsvícení vánočního stromu před obecním úřadem o první neděli adventní, spojené s již tradičním jarmarkem a kulturním programem. Následovat bude beseda u cimbálu a další připravované kulturní akce. Plesová sezona bude zahájena Rockovým maškarním plesem, na který naváže Ples obcí Horňácka, Sportovní ples, Školní ples, Hasičský ples. K dalším tradičním akcím patří fašanková zábava, pochovávaní basy, karneval pro děti, nebo také Děti a píseň Horňácka. Všechny tyto a i další akce jsou uvedeny v obecním kalendáři pro rok 2026, který byl opět bezplatně distribuován do každé domácnosti.

DĚKUJÍ

Členům Velického mysliveckého spolku, z. s. za probíhající rekonstrukci objektu Koliba, dobrovolným hasičům za trvalé zabezpečení činnosti k ochraně a pomoci obyvatelům. Družstvu mladších dorostenek v házené, které i ve své třetí sezoně v první celostátní lize pokračuje ve výborných výkonech, o čemž svědčí 2. místo v tabulce po sedmi odehraných zápasech aktuálního ligového ročníku. A tradičně děkujeme všem dobrovolníkům, kteří se aktivně podíleli na přípravě a průběhu jednotlivých v obci pořádaných akcí.

Setkání partnerských měst 2025

Také v letošním roce přivítalo žáky a pedagogy Masarykovy základní školy a delegaci složenou ze zastupitelů obce, školy, kulturního domu a sboru dobrovolných hasičů polské partnerské město Nowy Dwór Gdański na již tradiční akci – Sportowe Spotkanie Miast Partnerskich.

Ve dnech 16. až 20. října 2025 se žáci druhého stupně MZŠ Velké nad Veličkou, ale také německého města Hennef, zapojili do sportovních utkání ve florbalu, volejbalu a pingpongu. Součástí pobytu byla také prezentace našich žáků o České republice, Hornácku a samotné Velké nad Veličkou. Letos poprvé také učily české děti, které navštěvují folklorní soubor Veličánek naše tradiční hry a tance.

Delegace obce reprezentovala na společenských setkáních a v debatách nad tématy z komunální politiky, kultury a sou-

časných problémů zúčastněných zemí. Zástupci obce Velká nad Veličkou navštívili za účasti svých kolegů z polské strany vodní překop gdaňské zátoky, mlékárnu Maluta ve městě Nowy Dwór Gdański, prostory základní školy v obci Marzęcino, historické město Gdaňsk i gdaňské Muzeum jantaru a Muzeum druhé světové války.

Celé setkání se neslo ve velmi přátelském duchu s milými kolegy z učitelských sborů, ale i místní samosprávy v čele se starostou Jackem Michalskim. V čele celé akce Sportovní setkání mládeže partnerských měst je pan Ireneusz Stolarz.

Nádherně vybarvená podzimní příroda pobřeží Baltského moře jen podtrhla přátelskou atmosféru stále pevnějších vztahů mezi Českou republikou a Polskem a věříme, že obyvatelé Velké nad Veličkou i města Nowy Dwór Gdański je i nadále budou udržovat a rozvíjet v souladu s myšlenkou evropského partnerství.

*Magdalena Maňáková,
radní obce*

Vánoční strom

Letošní poslední listopadová neděle se nesla ve Velké ve svátečním duchu.

Na náměstí byl připraven nazdobený vánoční strom a na dvě desítky stánků plných různých krásných věcí lákaly ke koupi. Z důvodů rekonstrukce chodníku na náměstí se trh i prostory k posezení musely vejít pouze na nové parkoviště, ale bohatá účast a přátelská atmosféra svědčily o tom, že i přesto lidé hojně nakupovali u stánků s vánočními dárkovými předměty, výrobky z vosku, háčkovanými hračkami i oblečením nebo dřevěným nádobím a dekoračními předměty. Bohatá nabídka přilákala návštěvníky také ke zvěřinovému guláši, sýrovým specialitám, sladkostem nebo punči a svaženému vínu.

Po setmění byl zahájen kulturní program, ve kterém zazpíval mužský a ženský sbor z Velké, zazpívaly, ale rovněž zatančily děti z mateřské školy, s písněmi vystoupili žáci prvního stupně Masarykovy zá-

kladní školy a také hráčky na dechové nástroje velické ZUŠ. Duchovním slovem stromečku požehnali a lidi do nadcházejícího času povzbudili faráři Dan Petříček a Josef Vysloužil.

Obec Velká Vám přeje příjemně strávený adventní čas, během kterého se můžete zapojit do již tradičního *Adventního putování* po vyzdobených oknech naší obce. Každý den se rozsvítí v jiné části číslo, jako bychom otvíraly okénka v adventním kalendáři. Chcete-li se zapojit do novoročního slosování o sladkou odměnu, pošlete fotku okna, které se Vám nejvíce líbilo nebo napište zážitky z putování na facebook kulturní komise či obce Velká nad Veličkou nebo vložte do poštovní schránky kulturního domu. V polovině prosince Vám napovíme mapkou, která vám putování usnadní.

*Magdalena Maňáková, radní obce
Foto: F. Gajovský a P. Pavlínek*

Kulturní dům

Spolu s blízkými Vánoce se Vám opět ozýváme s krátkou zprávou o dění v kulturním domě.

V sobotu **5. října** proběhla oblíbená akce **Uklidme si dům**. Společně se nám podařilo nejen ulevit našim domácnostem od věcí, které už nepotřebujeme, ale také dát řadě předmětů šanci najít nové majitele. Obyvatelé přinesli velké množství oblečení, domácích potřeb a dalších drobností, jež jim doma ležely ladem. Každý si zároveň mohl odnést jakoukoli věc zdarma, což vytvořilo příjemnou atmosféru sdílení a sousedské spolupráce. Po skončení akce byly všechny předměty roztríděny: Vhodné a zachovalé věci byly předány na charitu, kde najdou uplatnění u lidí, kteří je potřebují. Zbytek byl odvezen na sběrný dvůr, aby byl ekologicky zlikvidován nebo dále recyklován. Děkujeme všem dobrovolníkům i účastníkům. Díky vám se akce velmi vydařila a ukázala, že společnými silami můžeme udělat mnoho pro čistší domovy, udržitelnější způsob života i lepší sousedské vztahy. Těšíme se na setkání při dalších komunitních aktivitách!

V pondělí **6. října** jsme v našem sále uvítali divadelní představení **Všechno je dovoleno**, ve kterém vystoupili známí herci

Miluše Bittnerová, Michaela Kuklová, Tomáš Krejčíř a Ivo Šmoldas. Představení bylo laděné do humoru a svým svižným tempem i vtipnými situacemi dokázalo pobavit všechny přítomné. Sál byl zcela zaplněn a atmosféra po celou dobu velmi příjemná. Návštěvníci odcházeli spokojeni a s úsměvem na tváři, což je pro nás tou největší odměnou.

Ve středu **15. října** se konala odborná přednáška na téma **Fyzioterapie**, kterou vedli Bc. Frederik Janco a Jan Wieland. Návštěvníci se dozvěděli, jak rozpoznat příčiny potíží v pohybovém aparátu, jak jednotlivé problémy vznikají a jak jim lze předcházet. Součástí programu byly také praktické ukázky, které účastníkům pomohly lépe porozumět souvislostem mezi držetím těla, pohybem a bolestí. Přednášející zároveň představili fyzioterapeutické

kou ordinaci ve Velké, její služby a možnosti odborné pomoci pro veřejnost. Akce byla přínosná a setkala se s pozitivním ohlasem návštěvníků.

Letošní **Velické hody** se konaly poslední říjnový víkend. V pátek večer hrála k tanci i poslechu oblíbená místní kapela Plevel Band. Na akci dorazilo více než 100 návštěvníků, kteří si večer užili – spokojeni byli jak hudebníci, tak všichni zúčastnění. Hudba zněla až do ranních hodin. V sobotu proběhlo hodové zpívání pod záštitou Horňáckého mužského sboru z Velké. Tradiční součástí oslav bylo také **stavění máje**, o které se postaral folklorní soubor Velička.

Po Velických hodech následovala další významná událost – **Vatra republiky na Strážné hůrce**. Slavnostní zahájení proběhlo před obecním úřadem, kde vystoupily děti z mateřské a základní školy. Poté se vydal tradiční lampionový průvod až na vrchol Strážné hůrky. Přestože celý den přšelo a počasí se umoudřilo až těsně před začátkem, sešla se spousta místních i návštěvníků, dospělých i dětí. Obec Velká ve spolupráci s SDH Velká zajistila občerstvení – svařák, špekáčky a teplý čaj pro všechny. U zapálené vatra promluvil starosta obce, poté zazněla státní hymna v podání Hornáckého mužského sboru z Velké.

Vatra hořela až do pozdních večerních hodin a vytvořila důstojnou i příjemnou atmosféru. O bezpečné ukončení akce se postarali členové SDH Velká, kteří dohlíželi na hladký průběh až do úplného závěru.

Ve čtvrtek **6. listopadu** se ve velkém sále kulturního domu uskutečnil koncert **Kala Zingarica** v podání **Ivy Bittové** a **Petra Pavlince**. O to výjimečnější byl večer díky společnému vystoupení Ivy Bittové s dětskými pěveckými sbory ZUŠ Velká nad Veličkou a ZUŠ Veselí nad Moravou, které vede M. Zalubilová. Ti, kteří na koncert dorazili, rozhodně nelitovali – šlo o krásný a silný hudební zážitek, umocněný propojením profesionálního výkonu s dětskou energií a nadšením.

A co je nového na víceúčelovém hřišti? Během měsíce října na fotbalový trávník přibyla nová posila, a to vřetenová sekačka. Na dětském hřišti byly k některým hracím prvkům umístěny dopadové plochy. Poslední největší dopadová plocha na zbylý hrací prvek bude instalována na jaře.

Ve středu **26. listopadu** proběhlo v malém sále kulturního domu oblíbené **Vánoční tvoření** pro děti i dospělé. Návštěvníci si mohli vlastnoručně vyrobit vánoční přáníčka, ozdoby na stromeček, zápichy a další dekorace, které jim zpříjemní adventní období. Nechybělo občerstvení, rozsvícení vánočního stromečku, ani koledy, které dodaly celé akci krásnou a příjemnou atmosféru. Setkání bylo pohodové, tvořivé a ladilo všechno přítomné do blížících se Vánoc.

I v roce 2026 jsme si pro Vás připravili spoustu zajímavých akcí. Sledujte prosím pozorně vývěsky u kulturního domu či na OÚ, webové stránky nebo facebookový profil Kulturní dům Velká nad Veličkou.

Za kolektiv kulturního domu přejeme všem krásné, klidné a požehnané Vánoce a v novém roce hlavně pevné zdraví a spousty štěstí.

Blanka Pokorná

*Foto: M. Matras,
M. Frantová, B. Pokorná*

Rok s Veličánkem II

Jak asi všichni víte, v naší obci působí folklorní soubor Veličánek. Scházejí se v něm děti, které rády zpívají, tancují, hrají si a povídají. Děti, které tento kroužek navštěvují, vedeme k lásce k folkloru a k tradicím naší obce Velké nad Veličkou a národopisné oblasti Hornácko. Soubor Veličánek II vedou Irena Mikesková a Martina Kománková. Soubor Veličánek I vedou Magdalena Maňáková a Jana Švrčková.

Se začátkem kalendářního roku nastává vždycky pro děti z Veličánku II ta nejnáročnější část a tou je připravit program na Mladé Hornácko a následně na Hornácké slavnosti. Takže sotva děti dozpívaly koledy na Štěpánském vánočním koncertě v kostele ve Velké nad Veličkou, pustili jsme se do příprav na Mladé Hornácko. Mladší skupinka dětí z Veličánku II (přípravka) nacvičila pásmo tanečků a písniček s názvem *Na hůce*. Starší skupina dětí z Veličánku II si připravila program s ná-

zvem *Jak sa hledá poklad*. To se tak jednou pět děvčat dozví, že nad Velkou v Háji, skoro až u Suchova, kdysi prý stával zámek Gansberk, který se podle pověsti propadl i se všemi poklady do země. A tak se děvčata tajně vypraví ten poklad hledat. Když se o tom dozvědí chlupci, hned se chtějí k výpravě přidat. Dívky je přiberou výměnou za tanec. Po cestě se přidá ještě skupinka děvčat s motykami, aby bylo čím poklad vykopat, takže je dětí nakonec celá hromada. I když z výpravy nakonec kvůli bouře sejde, děti se pobaví, zatancují si, zahrají i zazpívají. A když k tomu všemu divák uvidí krásu našich krojů, bezprostřednost a hravost dětí, určitě si tu podívanou užije. Aby se ale nacvičilo takové pásmo, je potřeba spousta zkoušek a času. Ten nejobtavnější čas pro děti samozřejmě nastává na soustředění. To letošní jsme měli se starší skupinou Veličánku na Vápenkách, kde jsme strávili dva dny.

Kromě toho, že jsme samozřejmě pilně nacvičovali pásmo, si děti užily spoustu zábavy, dobrého jídla a také koupání v bazénu. V polovině dubna pak obě skupiny dětí s připravenými programy vystupovaly na Mladém Hornácku, kde je doprovodila HCM Háj s primášem Hynkem Evjákem. Ten víkend byl doslova plný tance a zpěvu.

V pátek proběhlo v KD ve Velké nad Veličkou vystoupení pro školy, v sobotu bylo vystoupení v Lipově v Sokolovně a v neděli opět v KD Velká nad Veličkou.

Kromě Mladého Horňácka se některé děti také zúčastnily programu spojeného s dříve tradičními zvyky na Horňácku: vynášením Moreny a nesením létečka do dědiny. Tento program probíhal v Horňáckém regionálním centru ve Velké nad Veličkou. Děti si vytvořily malé Morenky z rohlíku, kousků látek a dalších doplňků a povídalo se o tom, co ty zvyky pro lidi dříve znamenaly. Potom si děti vytvořily také velkou Morenu a nazdobily létečko. Následně pak za zpěvu písně *Morena, Morena, za kohos umřela...* vynesly Morenu

k potoku a hodily ji do vody. Potom zase za zpěvu písně *Mé milé léto...* přinesly létečko do dědiny.

Po Mladém Horňácku si děti trochu vydechly, ale ne moc, protože se začalo s přípravou na Horňácké slavnosti. Děti totiž na Horňáckých slavnostech vystupovaly nejen se svým pásmem, ale měly také krátké vstupy v pátečním večerním pořadu *Tancuj, milá, tancuj* a v sobotním odpoledním programu *Dyž sem u mamičky byla*. V sobotu odpoledne se děti zúčastnily také krojovaného průvodu, kde chlapci chodili s rapotáči a děvčata nesla právě to již zmíněné létečko. V sobotu pak vystupovaly obě skupiny Veličánku II se svými pásmy v dětském programu na Strážné hůrce.

Konec školního roku jsme ukončili společným táborákem s dětmi i rodiči a začátek nového školního roku jsme zahájili zábavnou hodinou, kdy děti hrály různé hry, lovilily bonbony, ale také tancovaly a zpívaly. Pak už jsme se ale vrhli do přípravy na nadcházející vystoupení. V adventní době nás totiž čekalo hned několik dalších akcí.

V sobotu 29. listopadu jsme vystupovali se starší skupinou Veličánku II ve skanzenu ve Strážnici v rámci programu *Radujme se, veselme se*. Ve skanzenu jsme byli celý den. Děti chodily po areálu se zpěvem koled. Jako dopro-

vod nám vypomohli tři šikovní muzikanti z druhého stupně základní školy ve Velké nad Veličkou. Během dne jsme měli také dvě krátká vystoupení na prostranství u Betléma. Myslím, že děti si celou akci moc užily. Nejvíce se jim líbil Mikuláš, anděl a čerti, které během svých obchůzek několikrát potkávaly a zpívaly jim. Dostalo se jim sladké odměny v podobě křížal, pozhánání od Mikuláše a také toho, že čerti si nakonec přece jen nikoho z nich neodnesli.

Další vystoupení čekalo děti ze starší skupiny Veličánku II na Mikulášské besedě u cimbalu, kterou pořádá folklorní soubor Velička. Také tam se děti předvedly s krátkým vystoupením, užily si návštěvu Mikuláše s jeho družinou andělů a čertů, a vysloužily si svým zpěvem za odměnu balíčky sladkostí.

Poslední vystoupení v adventní době nás čekalo v rámci vánočních trhů v Hodoníně. Tady vystoupily obě skupiny Veličánku II se svými pásmy. Celý blok jejich vystoupe-

ní trval asi 40 minut. Tak jako ve skanzenu a na besedě u cimbalu, vystoupily i tady děti v zimní krojové variantě oblečené do kožíšků, šátků, vlnáků a beranic.

Když se ohlédnu za tím, co jsme za ten jeden rok prožili, přemýšlím, kdy jsme to všechno stihli. Ale i kdybychom za celý rok měli jen jedno vystoupení, myslím, že nejdůležitější je, aby se děti naučily těšit se ze zpěvu a tance a ze společně strávených chvil, aby se naučily být si navzájem kamarády a podporovat se. Aby pochopily, že všechno, co děláme, je týmová práce. Každý má svou část, někdo řekne slovo, jiný zazpívá, další zatancují, ale všechno je to naše společné dílo a je potřeba se vzájemně podporovat, umět se navzájem pochválit i povzbudit. Kéž by v nich zůstala láska ke krojům, folkloru a tradici, kterou nám předali naši předkové a kterou zase my předáváme dál.

*Irena Mikesková,
vedoucí souboru Veličánek II*

Duchovní slovo

„Ty jsi ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?“ Mt 11,3

Každoročně se v době adventní připravujeme na oslavu narození spasitele Ježíše Krista, Božího Syna. Zapalujeme svíčky na adventním věnci, spousta lidí využije dobu také k nákupu vánočních dárků nebo k vánočnímu úklidu. Někdo se snaží advent prožívat více duchovně, pro jiného je to jen předvánoční čas plný shonu. Ale pokud je doba adventní očekávání spasitele, zachránce, někoho (nebo něčeho) komu věříme a ke komu obracíme svoji důvěru a svůj život, mohli bychom také říci: „Ukaž mně, jak prožíváš svůj advent a svůj život, v koho vkládáš svoji důvěru, a já ti ukážu, v jakého „spasitele“ vlastně věříš. A jestli vůbec stojí za to mu věřit.

I v době Kristově bylo mnoho falešných mesiášů. Možná i proto Jan Křtitel poslal k Ježíši posly s dotazem: „Ty jsi ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?“ Mt 11,3

Změnila se vůbec za dva tisíce let nějak lidská mentalita? Židé očekávali „spasitele“ který změní vládu, obnoví slávu jejich národa ve světě, vyžene z území všechny nepřátele a cizince (Římany), kteří druhým berou práci, vysávají zemi, odvádějí zisky a daně jinam. Dá všem lidem zdarma „chléb a hry“, vyřeší všechny lidské problémy, zajistí, že se budou mít všichni stejně dobře i bez vlastního přičinění a nikdo po nikom nebude nic chtít.

Není na tom dnešní svět podobně? Neutvořili jsme si modly svých spasitelů a zachránců, kterým sloužíme a kterým se klaníme, místo toho, abychom naslouchali Bohu a přijali s vírou, že nám byl dán Bohem pouze jediný pravý spasitel Ježíš Kristus?

Denně vidíme, že ve společnosti roste napětí mezi dvěma skoro stejně silnými tábory. Jsme schopni se do nekonečna přít, na kterém poli politického spektra lidé více kradou nebo jsou nemorální. Dokonce jsme došli za 36 let od změny režimu tak daleko, že už i rozlišujeme podle toho jak se nám to hodí na „hodného nebo zlého“ komunistu či estébáka, na toho kterému to nikdy neodpustíme a na toho, který si to „odpracoval“ tím že přešel rychle na druhou stranu...

Připadá mě to podobné, jako kdyby se děti u večerníčku Pat a Mat přeli o to, kdo z těch dvou je větší nešika a trouba a byly schopny se kvůli tomu i prát nebo si sprostě nadávat. Děti by asi měly to štěstí, že by jim některý z rodičů vypnul televizi a dal jim na zadek. To ale bohužel u dospělých lidí už nejde, protože by to bylo sice účinné a zasloužené, ale „nedemokratické“.

A tak jsme svědky, jak ve společnosti roste strach, neklid, hrubost, sobectví, touha za každou cenu umlčet oponenta, pýcha a přesvědčení že ta „moje“ pravda je ta jediná správná, šíří se nenávisť a neláska.

Tohle šíření nenávisti je poznat ve společnosti už minimálně posledních několik let a postupně narůstá na intenzitě. Také vychází stejně silně z obou táborů rozdělené společnosti. A je jedno, jestli vládne 4 roky koalice PAT nebo koalice MAT. Často jsou lidé znesvářeni i ve vlastních rodinách podle toho, do kterého fanklubu zrovna patří.

Vzpomínám si na jednoho staříckého kněze, který nám jednou říkal: „Bděte nad sebou a dávejte si velký pozor na svá přání a touhy, protože by se vám to skutečně mohlo splnit.“ Mohli bychom také s určitou nadsázkou říct, že lidem Bůh nakonec dopřeje takového spasitele, jakého si přejí.

Ale před tím, aby se člověk spoléhal pouze na druhé lidi a ne na Boha, varoval už prorok Jeremiáš: „Prokletý člověk, který spoléhá na člověka, kdo za svou oporu pokládá smrtelníka, svým srdcem odstupuje od Hospodina!“ Jer 17,5.

Lidská touha po záchraně, štěstí, pokoji a spáse je vepsána do každého lidského srdce. Záleží ale na tom, kde spásu a záchranu hledáme. Jestli u lidí, nebo u Boha.

V Janově evangeliu čteme: „Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozenného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen.“ Jan 3,16–17

Pán Bůh nás zde ujišťuje, že on je ten, který nám poslal skutečného spasitele. Spasitele podle Božího plánu a obrazu, který mění lidská srdce a je úplně jiný než lidští spasitelé, kteří přivedli lidstvo vždy jen do větší bídy.

V Ježíši Kristu dal Bůh lidem znovu možnost setkat se s Bohem (Láskou a Dobrem) takovým způsobem, aby to změnilo od základu nitro lidí a lidé aby mohli být zbaveni zla, naplněni Božím životem a zažívali pokoj a štěstí, které nenajdeme nikde jinde. Jak říká apoštol Jan: „Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi.“ Jan 1,12.

Přeji všem lidem s touhou po Bohu, aby alespoň trochu pronikli do skutečného tajemství Vánoc. Do tajemství Božího Syna, který přichází i do našeho života pokud mu to dovolíme. Pak zažijeme šťastné a radostné okamžiky ze setkání ze skutečným Spasitelem, které jsou nesrovnatelně hlubší a zároveň jiné, než bychom si dokázali lidsky představit a nedají se měřit žádnými věcmi tohoto pozemského světa. Je to radost z toho, že nás Bůh miluje, že je blízko nás a že od jeho lásky a dobroty nás nic nemůže oddělit (Řím 8,38–39). Zároveň touží naplňovat a proměňovat náš život, abychom se mu v lásce a dobrotě podobali.

Lidem, pro které jsou Vánoce pouze svátky volna, vánočních stromečků a dárků, přeji alespoň to, aby na chvíli zapomněli na hádky, nespáry a starosti. Mohou se podívat se na nějakou pěknou vánoční pohádku, kde vždycky zvítězí dobro nad zlem, nebo třeba i na večerníček Pat a Mat, kde tito dva odborníci sice vždycky všechno úžasným způsobem pokazí, ale našťastí jsou to odborníci jen kreslení a na náš osobní život nemají žádný vliv.

P. ThDr. Josef Vysloužil, farář

Adventní slovo o milosrdenství

Vážení občané Velké nad Veličkou, sestry a bratři v Ježíši Kristu, přejeme Vám pozeňnaný adventní čas. Máme začátek nového církevního roku a blížíme se ke konci civilnímu roku, to je také advent. V adventu se dotýká konec se začátkem. Na konci balancujeme a na začátku očekáváme něco nového. V knize Kazatel bychom mohli číst, že se v našem světě neděje nic nového „Co se děje, bylo odedávna, a co bude, i to bylo; a Bůh vyhledá, co zašlo.“ (Kazatel 3,15) Ale v našem osobním životě většinou očekáváme něco nového. Co si přejete v adventním čase? Co vyhlížíte na začátku prosince? Co by vám udělalo na konci roku 2025 radost?

Žalmista v Žalmu 85,8 píše „Ukaž nám, Hospodine, své milosrdenství, uděl nám svou spásu!“ Je žalmista skromný ve svém přání nebo žádá něco velkého? Žalmista není vůbec skromný, ale není ani lakomý, neboť prosí za nás všechny. Žalmista si přeje, aby nám všem Hospodin ukázal své milosrdenství a udělil nám svou spásu. V adventním čase se nás dotýká obojí, Boží milosrdenství a spása.

Přejeme Vám všem radost, kterou můžete zažít s druhými lidmi při rozsvěcování stromečku a horkém svařáku. Očekáváme, že bude mnoho světel kolem nás a všude bude cítit skořice, všude budou cítit Vánoce. Přejeme Vám, abyste zažili mnoho radosti třeba při pečení cukroví a perníku. Víím, že někteří budete péci třeba s dětmi nebo vnoučaty a to přináší radost.

Adventní čas je tu pro každého z nás. Někteří si mohou myslet, že jsou již staří a vše si již odžili, ale mýlí se. Advent a Vánoce jsou tu pro nás. Jsou spojeny s Božím milosrdenstvím a spásou. Vždyť oslavujeme narození Syna Božího, Ježíše Krista. Bůh je k nám milosrdný a stírá každou naši slzu. Nemusíme se bát samoty a opuštěnosti, i kdyby nás snad druzí lidé opustili, Bůh nikoho neopouští a vždy nám sesílá své anděly.

Jako evangeličtí faráři Vám všem přejeme prozářený advent a Vánoce Boží láskou a milosrdenstvím.

*Erika a Dan Petříčkovi,
evangeličtí faráři v Hrubé Vrbce
a Velké nad Veličkou*

Podzimní besedy v knihovně: společně podporujeme děti ve čtení

Čtení hraje v životě dítěte klíčovou roli – rozvíjí slovní zásobu, fantazii, schopnost soustředění i kritického myšlení. Aby se děti s knihami setkávaly co nejčastěji a s radostí, pořádáme v knihovně pro žáky

základní školy pravidelné besedy. Programy vznikají vždy po domluvě s paními učitelkami českého jazyka, aby co nejlépe navazovaly na výuku a odpovídaly věku i zájmům jednotlivých tříd.

Během října a listopadu se uskutečnila řada zajímavých setkání:

2. A a 2. B – Básnička a pohádkové postavy: Druhé třídy se ponořily do světa poezie. Děti poznávaly, jak může být básnický jazyk hravý a rytmický.

3. A – Básničky: Třetíci se vydali do říše pohádkových příběhů, zkusili vyluštit pohádkové křížovky a seznámili se s novými autory příběhů pro děti.

4. A – Práce s knihou a příběhy o dětech: Žáci se učili lépe orientovat v knize a objevovali příběhy, které se dotýkají jejich vlastních zkušeností.

5. A – Práce s knihou a příběhy pro děti: Pátáci si procvičili důležitou dovednost práce s knihou a četli příběhy blízké jejich věku. Připravena pro ně byla nelehká křížovka.

7. A a 7. B – Dobrodružná literatura a orientace v knihovně: Sedmáci zkoumali svět dobrodružných příběhů a zároveň se učili orientovat v knihovním systému, katalogích a regálech.

9. A – Radek John: Memento a literatura o drogách: Devátákům byla blíže představena kniha *Memento* a také další tituly zabývající se problematikou drog a ri-

zиковého chování. Cílem bylo seznámit žáky s literaturou, která může pomoci lépe pochopit toto závažné téma.

První, šestou a osmou třídu návštěva knihovny teprve čeká. Besedy určitě proběhnou během měsíce prosince.

Děti se na besedách aktivně seznamují s novými knihami, rozvíjejí své čtenářské dovednosti a přirozeně si vytvářejí vztah k literatuře. Podpora čtenářství je společným úkolem školy i knihovny – a díky této spolupráci mají žáci možnost objevovat knihy, které je mohou obohatit i inspirovat.

V knihovně máme spoustu nových knih pro všechny čtenáře – děti i dospělé. Je opravdu z čeho vybírat. Zpřijemněte si dlouhé zimní večery s dobrou knihou.

Knihovna bude od 22. prosince – 4. ledna ZAVŘENÁ. Přejí všem krásné, požehnané a klidné Vánoce a pevné zdraví v novém roce.

Připomínám také, že v lednu bude potřeba přijít do knihovny a zaplatit roční poplatek (zápisné).

Všechny informace o knihovně najdete také na webových stránkách knihovny nebo na FB profilu knihovny.

Věra Prachařová

Mateřská škola

Nový školní rok v naší mateřské škole odstartoval 1. 9. 2025 a přinesl s sebou mnoho příjemných změn. Po prázdninách se děti vrátily do tříd, které letos nesou nové názvy – Berušky, Motýlci, Ježečci a Sedmičrásoky. Do kolektivu jsme také přivítali tři nové paní učitelky, které obohatily školku svými zkušenostmi, energií a nápady.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Dne 27. 9. 2025 se uskutečnil Den otevřených dveří, který přilákal mnoho návštěvníků z řad rodičů s dětmi i široké veřejnosti. Návštěvníci si mohli prohlédnout nejen nově zrekonstruovanou třídu Berušky, ale i ostatní třídy. Děti si mohly pohrát s hračkami a také vše vyzkoušet a prozkoumat. Velký zájem vzbudila i nově zrekonstruovaná zahrada, která nabízí moderní a bezpečné zázemí pro hry i pobyt venku. Po skončení dne otevřených dveří, proběhlo milé setkání určené pro bývalé zaměstnance školy. Toto setkání zahájila krátkým slovem paní ředitelka a poté vystoupily děti s písničkou a tanečkem. Potěšily tak všechny přítomné.

BĚH BABÍHO LÉTA

K podzimním událostem se přidal také Běh babího léta, který letos pořádala naše škola. Akce se uskutečnila na fotbalovém stadionu a nabídla dětem možnost strávit čas venku, zasportovat si a zažít soutěžní atmosféru. Také to byla příležitost pro setkání a sblížování dětí a paní učitelek z blízkého okolí.

PLAVÁNÍ

I letos jsme na konci září začaly absolvovat lekce plavání s předškoláky v plavecké škole ve Bzenci. Lekce probíhají každé pondělí až do prosince a přinášejí dětem radost a podporují zdraví.

DOPOLEDNE S MYSLIVCI

V pátek 24. 10. nás navštívili myslivci ze spolku Javorník – Hradisko a připravili si pro děti zábavné dopoledne. Na zahradě děti plnily úkoly a dozvěděly se zajímavosti o myslivosti. Poté jsme se vydali na výšlap ke krmelci, kde jsme zvířátkům nasypali krmení. Za tuto akci myslivcům děkujeme.

LAMPIONOVÝ PRŮVOD

V pondělí 27. 10. 2025 proběhl ve spolupráci s obcí a ZŠ lampionový průvod a následně zapálení vatry na Strážné hůrce k výročí vzniku Československa. Děti vystoupily před obecním úřadem a poté jsme se průvodem přesunuli na Strážnou hůrku, kde byl přichystán čaj, a děti si mohly opět špekáček.

Na konci listopadu také proběhlo vánoční focení. V měsíci prosinci nás čeká ještě několik akcí. Nejdříve vystoupíme při rozsvěcování vánočního stroměčku. Dále nás navštíví svatý Mikuláš, který dětem určitě

přinese nadílku. Další akcí bude vánoční besídka pro rodiče, prarodiče a přátele školy, která se stejně jako loni bude konat v kulturním domě. Děti na ni pilně trénují. Ještě před Štědrým dnem se společně sejdeme u vánočního stroměčku, abychom si připomněli atmosféru plnou radosti, světýlek a očekávání. Zazpíváme si známé kolody a možná k nám zavítá i Ježíšek.

Jak všechny prosincové akce dopadly, to se dozvíte zase příště.

Všem přejeme požehnané Vánoce a šťastný nový rok 2026 plný zdraví, radosti a pohody.

Kolektiv MŠ

Masarykova základní škola Velká nad Veličkou

PŘEHLED ČINNOSTÍ A AKTIVIT ŽÁKŮ ZA 1. ČTVRTLETÍ ŠKOLNÍHO ROKU 2025/2026

VESELSKÝ SPORTOVNÍ DEN

V pátek 12. září se v areálu sokolovny ve Veselí nad Moravou uskutečnil Veselský sportovní den, který byl věnován dětem a jejich radosti z pohybu. Malí sportovci si mohli během dne vyzkoušet pestrou škálu aktivit – od juda, florbalu, moderní gymnastiky či parkuru až po volejbal, tenis a mnoho dalších sportů. Akce nabídla nejen zábavu a možnost objevovat nové dovednosti, ale také příležitost setkat se s trenéry a sportovními kluby z regionu. Veselský sportovní den se tak stal inspirativní oslavou sportu a zdravého životního stylu pro všechny zúčastněné.

PODZIMNÍ BĚH 1. STUPNĚ

Slunečné zářijové dopoledne patřilo tradičnímu podzimnímu běhu, kterého se

letos zúčastnili žáci prvního stupně. Na startovní čáře se sešlo více než 120 malých sportovců, kteří s nadšením a odhodláním vyrazili do tratí přizpůsobených jejich věku a možnostem. Atmosféra byla plná energie, povzbuzování a radosti z pohybu. Všem účastníkům patří velká gratulace a poděkování za jejich úsilí.

ANGLICKÉ DIVADLO

V úterý 23. září jsme se 4. A navštívili anglické divadelní představení „Dick Whittington and his cat“ v kulturním domě ve Strážnici. Divadelní centrum Zlín si pro nás tentokrát připravilo tradiční britský příběh o chudém sirotkovi Dickovi, který se i díky své kamarádce kočce stane starostou Londýna. Děti představení se zaujetím

sledovaly a k písničkám, které celý příběh provázely, se nadšeně přidávaly. Samotnému představení předcházela důkladná školní příprava formou poslechů, gramatických a lexikálních cvičení zaměřených na fráze a slovní zásobu. Doplňkové materiály od divadelní společnosti také vždy obsahují aktivity po představení. Děti tak mohly načerpat slovní zásobu ze všech oblastí. Podmanivé melodie písní se jim natolik vryly do paměti, že si je společně s textem budou ještě dlouho notovat.

DĚJEPISNÁ EXKURZE

Ani nepříznivé počasí nás neodradilo od úmyslu vyrazit po stopách historie. První podzimní den jsme strávili se sedmáky v místech, kde žili Velkomoravané. V Modré u Velehradu nám opět předvedli, jak žili naši předkové, jak se živili, oblékali, bránili, jak bydleli. V nedalekém kostelíku jsme si udělali představu o prvních křesťanech u nás, tuto zkušenost jsme potom doplnili na Velehradě v katedrále v naukovém programu Cyrilometodějská cesta. Je dobré, aby se děti seznámily se slavnou historií našeho kraje.

PŘESPOLNÍ BĚH – OKRESNÍ KOLO – HODONÍN

Ve středu 24. září odjelo 22 žáků na závody v přespolním běhu. I za nepříznivého deštivého počasí podali naši žáci velmi dobré výkony. V kategorii mladších dívek se nám zadařilo nejvíce a vezeme si zlaté medaile, zároveň i postup do krajského kola. To bude v Brně začátkem října. V kategorii starších žákyň to taktéž cinklo a děvčata si odvezla bronzové medaile. V kategorii mladších chlapců se moc nedařilo ve výsledcích, ale vezeme zkušenosti do budoucna. Starší chlapci obsadili těsně 8. místo.

POHÁR EMILA ZÁTOPKA

Po několika letech se letos obnovil tradiční závod v Hroznové Lhotě o Pohár Emila Zátopka. Jedná se o štafetový závod družstev z jednotlivých škol, kde v každém družstvě běží 21 závodníků na trati 1 km. Letošního závodu se zúčastnilo šest škol a naše družstvo skončilo na 4. místě. Závod se konal ve středu 1. října v areálu kolem školy v Hroznové Lhotě.

DOPRAVNÍ HRŠTĚ

Žáci 4. A se 2. října vydali na dopravní hřiště ve Veselí nad Moravou, kde si rozšířili své znalosti o pravidlech silničního provozu. Pod vedením zkušené lektorky se učili rozpoznávat dopravní značky a správně reagovat v různých situacích na křižovatkách. Po teoretické části následovala praktická výuka – děti si vyzkoušely jízdu zručnosti a poté i jízdu mezi semaforem a křižovatkami, kde uplatnily vše, co se předtím naučily. Dopoledne proběhlo ve výborné atmosféře a žáci si z něj odnesli nejen nové znalosti, ale i spoustu zábavy a cenných zkušeností pro bezpečný pohyb v silničním provozu.

ZÁTOPKOVA PĚTKA

V pátek 3. října se v areálu základní školy v Hroznové Lhotě konal tradiční běžecký závod s názvem Zátopkova pětka, který je určen pro žáky 1. stupně základních škol. Akce se letos zúčastnilo osm škol z okolí, takže o napínavé souboje při předávkách nebyla nouze. Naši žáci předvedli skvělé výkony a v silné konkurenci si vybojovali krásné 3. místo. Za jejich odhodlání, bojovnost i týmového ducha jim patří velká gratulace a poděkování. Zátopkova pětka tak opět ukázala, že běh není jen o rychlos-

ti, ale především o radosti z pohybu, vzájemné podpoře a sportovním přátelství. Už teď se těšíme na příští ročník – třeba se nám podaří dosáhnout ještě výš!

KRAJSKÉ KOLO V PŘESPOLNÍM BĚHU

Po vítězství v Hodoníně jela mladší děvčata na krajské kolo. Jelo se v úterý 7. října vlakem do Brna. Závodní trať byla velmi členitá a měla i malé překážky. Počasí tentokrát přálo více a bez účasti naší nejlepší běžkyně děvčata vybojovala pěkné 4. místo.

BAROKNÍ KROMĚŘÍŽ

V úterý 14. října jsme v rámci dějepisné exkurze navštívili s žáky osmých tříd město Kroměříž, barokní skvost Moravy. Příjemná paní průvodkyně přiblížila dětem život v době barokní, poukázala na umělecké památky té doby. Naše podnikavé děti si dokázaly na internetu ihned vyhledat cenu obrazů a soch. Prohlídka byla doplněna procházkou v zahradách kolem zámku, prohlídkou barokních kostelů i historické části města. Zasloužený odpočinek jsme strávili v Kostkárně, kde dokázali svoji šikovnost skládáním modelů z lega. Máme tedy všestranně nadané děti.

MEZINÁRODNÍ SPORTOVNÍ SETKÁNÍ PARTNERSKÝCH MĚST

V termínu 16.–20. října se odcestovalo na tradiční setkání do Polska, kde kromě žáků z Polska byli i žáci z německého města Hennef. Čtvrtek: v 8 hodin ráno jsme se vydali na desetihodinovou cestu až na pobřeží Baltského moře. Ubytování bylo v penzionu Wielorybek u moře. Po příjezdu následovala večeře, přivítání a jazykové hry. Pátek: po snídani následovala cesta do Nowego Dwóru Gdaňského, kde bylo přivítání na radnici panem starostou. Poté další přejezd a to do města Gdaňsk, kde následovala procházka po historickém centru a návštěva muzea Hevelianum – centru nauky. Tam si žáci v několika expo-

zicích vyzkoušeli různé věci. Vše bylo interaktivní. Příjezd na ubytování na večeři a poté každý z účastníků prezentoval svoji školu. Sobota: cesta do Elblagu, hodinové řádění v trampolínovém centru a poté prohlídka starého města s průvodcem. Následoval oběd a turnaj ve volejbale dívek a ping-pongu chlapců. Přestože volejbal není na naší škole sport číslo jedna, tak děvčata bojovala statečně a dokonce si to i užila. Chlapci si vyzkoušeli zápasy proti stejně kvalitním hráčům, ale i proti těm, kteří se tomuto sportu věnují na vyšší úrovni. Po večeři následovala diskotéka pro všechny účastníky setkání. Neděle: dopolední program ovládl námi oblíbený sport florbal. Chlapci i dívky odehráli tři vydařené zápasy, kde naši chlapci měli jasnou

nadvládu a po zásluze obsadili 1. místo. Děvčata musela bojovat více a vítězství jim uteklo jen o celkové skóre. Po obědě měla každá z delegací připravené hry a do večere se soutěžilo. Naši žáci měli místo her připravené folklórní okénko, kde se zapojili téměř všichni účastníci. Jako doprovod s houslemi hráli tito žáci: Maňák Jakub, Hrbáč Vojtěch a Sekerková Nina. Myslím, že se to povedlo a závěrečný „ptačí tanec“ si všichni moc užili. Pondělí: po snídani jsme opustili penzion a přejeli do školy v Marzecinu, kde naši žáci plnili úkoly na jednotlivých stanovištích. Po splnění všech

úkolů si žáci svoji záznamovou kartu hodili do urny, ze které následně bylo losováno. Každý vylosovaný žák si mohl vybrat z mnoha připravených cen. Na závěr proběhlo hodnocení celého pobytu, oběd a cesta domů. Žáci měli pestrý program a snad si celý náročný výlet užili.

FLORBAL – OKRSKOVÉ KOLO – STARŠÍ DÍVKY

Dne 23. října odstartovala podzimní sezóna florbalových soutěží. První turnaj měla na programu děvčata kategorie starší. Ve sportovní hale Velká nad Veličkou se odehrálo okrskové kolo dívek kategorie 4 – starší. Okrsku se zúčastnila tři družstva z okolí – Blatnice, Lipov, Velká. Našim hráčkám se nedařilo střelecky a turnaj zakončily na 3. místě. Do okresního kola postupuje tým z Lipova.

FLORBAL – 1. STUPEŇ

Další z florbalových turnajů byl tentokrát pro první stupeň, konkrétně žáky 4. a 5. třídy. Ve sportovní hale ve Velké nad Veličkou zápolilo sedm týmů o postup do krajského kola. Naši žáci bojovali velmi statečně. Ve skupině skončili na 2. místě a v semifinále narazili na vítěze druhé skupiny a následně i celkového vítěze ze Svatobořic-Mistřína. Zápas byl velmi vyrovnaný a po základní hrací době se muselo o finalistovi rozhodnout v samostatných nájezdech. První tři nájezdy nerozhodly a následovala čtvrtá série, ve které se nám již nezadařilo. Následoval zápas o 3. místo s Hroznovou Lhotou. Výsledek byl totožný a taktéž se rozhodovalo až v samostatných nájezdech. Tentokrát bylo štěstí na naší straně a naši žáci skončili na celkovém 3. místě.

FLORBAL – OKRSKOVÉ KOLO – MLADŠÍ CHLAPCI

Třetí turnaj v pořadí pořádaný naší školou byl turnaj pro mladší žáky, tedy pro 6.–7. třídu a ročník 2012 z 8. třídy.

Ve sportovní hale se v klání utkalo 6 týmů z okolních škol. V tabulce, kde hrál každý s každým, se odehrálo celkem 15 zápasů. Naši žáci byli poraženi pouze jednou a na vzájemný zápas obsadili 1. místo. Z okresového kola postupují do kola okresního.

FLORBAL – OKRESNÍ KOLO – STARŠÍ DÍVKY

Mladší žákyně měly svůj turnaj na programu 11. listopadu v místní sportovní hale. Turnaje se účastnilo 8 týmů z celého okresu. Týmy byly rozděleny do dvou skupin a poté první čtyři hrály semifinále. Další zápasy byly o určení pořadí. Naše holky vybojovaly krásné 2. místo. Vítězem a postupujícím do krajského kola byl tým ze Žarošic, který měl v družstvu hráčku hrající florbale již na ligové úrovni.

FLORBAL – OKRSKOVÉ KOLO – STARŠÍ CHLAPCI

Předposlední florbalový turnaj pořádaný naší školou v místní hale byl pro starší chlapce. 13. listopadu

v ranních hodinách přijelo celkem 5 týmů z okolních škol – Kuželov, Lipov, Hroznová Lhota, Veselí církevní, Veselí Hutník. Hrál se systémem každý s každým, tedy celkem 15 zápasů. Kolem půl druhé bylo rozhodnuto. V posledním utkání se setkaly dva neporažené týmy – domácí a Veselí Hutník. Zápas byl opatrný, nikdo nechtěl udělat chybu. Našemu týmu na vítězství v turnaji stačila i remíza, a tak se nakonec i stalo. O pořadí rozhodovalo lepší skóre a to měl náš tým. Žáci postupují do okresního kola.

PŘEHAZOVANÁ – OKRESNÍ KOLO

11. listopadu se žáci 4. a 5. třídy zúčastnili turnaje v přehazované v Hodoníně. Po napínavých zápasech, ve kterých hráči prokázali skvělého týmového ducha, bojovnost i smysl pro fair play, se naše družstvo umístilo na krásném 3. místě. Děkujeme všem hráčům za vzornou reprezentaci školy a gratulujeme k výbornému výsledku.

HÁZENÁ – OKRESNÍ KOLO – 1. STUPEŇ

Okresní kolo v házené starších žaček proběhlo 18. listopadu v místní sportovní hale. Na tento turnaj se přihlásil pouze jeden tým a to ZŠ M. Kudeříkové ze Strážnice. Holky si zahrály 2 x 20 minut a tým

z Velké nad Veličkou po vítězství postoupil do krajského kola, které se uskuteční 2. prosince 2025 v Měníně.

DĚJEPISNÁ EXKURZE

V úterý 18. listopadu vyjeli žáci deváté třídy za historií. Čekal nás edukační program Princip Baťa ve Zlíně, doplněný výkladem z Baťova mrakodrapu. Studenti se aktivně zapojovali a s velkým nasazením zjišťovali požadované údaje. Třešničkou na dortu byla jízda výtahovou kanceláří a doplnění informací vizuální formou ze střechy mrakodrapu. Po krátké přestávce jsme se přesunuli v historii o kousek dál, autobus nás převezl malebnou krajinou Vizovických vrchů na Ploštinu. Tady nás čekaly jiné dějinné události. V nově vybudovaném muzeu si děti opět samy získávaly informace o smutných událostech konce druhé světové války. Společná prezentace získaných údajů jim přinesla prožitek těžkých chvílí plných násilí, nespravedlnosti a nelidskosti spojených s válkou v této malebné krajině. Domů jsme odjížděli plni nových zkušeností a dojmů, taky poznání důležitosti vidět a pochopit historii v souvislostech.

**PODĚKOVÁNÍ PATŘÍ VŠEM,
KTERÍ SE PODÍLELI NA PŘÍPRAVĚ
A ORGANIZACI TĚCHTO AKCÍ.**

POZVÁNKA NA PLÁNOVANÉ AKCE

Ples základní školy – pátek 30. 1. 2026 od 19 hodin v sále KD Velká nad Veličkou
Zápis do 1. třídy ZŠ – úterý 10. 2. 2026 od 14 do 17 hodin v budově ZŠ
Velická laťka (26. ročník) – úterý 17. 3. 2026 od 8 do 14 hodin ve sportovní hale

František Frýdecký, ředitel školy

Předvánoční muzicírování

Jedním z umělecky nejvytíženějších období v činnosti ZUŠ je listopad a prosinec. Nejinak je tomu i letos. Kromě pravidelných besídek konaných každý měsíc jsme pro veřejnost připravili také listopadový Koncert učitelů a řadu vánočních besídek. Naši žáci také přijali pozvání obce Velká nad Veličkou k účasti na doprovodném programu tradičního Rozsvěcování vánočního stromu.

Veselí nad Moravou a pravděpodobně dostane podobu studiové nahrávky. Celý projekt Kala Zingarica má úzký vztah k Horňácku, neboť mapuje už téměř zapomenuté romské písně, které jsou v současné době dochovány už jen v archivech. Je tedy přínosné, že prezentace překračuje hranice Horňácka a že díky Ivě Bittové dostává novou, neotřelou uměleckou podobu.

Největší a pravděpodobně nejviditelnější akcí podzimu byla spolupráce s Ivou Bittovou. Jsme rádi, že tato umělkyně věnovala čas našim žákům nejen na pěvecko-improvizačním workshopu, ale i na koncertním pódiu. Jsme potěšeni, že společná koncertní činnost bude pokračovat dalšími vystoupeními v Trenčíně, Kunovicích,

Těší nás, že koncerty pořádané ZUŠ jsou navštěvovány veřejností. Váš zájem je tou nejlepší odměnou pro naše žáky a pedagogy a věříme, že nám zachováte přízeň v příštím roce.

Jménem kolektivu ZUŠ Velká nad Veličkou přeji vám všem radostné Vánoce a vše dobré do nového roku.

Petr Pavlínek, ředitel

Zubní ordinace ve Velké zase ožije !

Pokud všechno klapne a nenastane nějaká nečekaná komplikace, tak začátkem března začne na zdravotním středisku na sídlišti opět žít a fungovat zubní ordinace. Zájem o toto místo projevili hned dva zubní lékaři: **MDDr. Lukáš Kostelanský** s partnerkou **MDDr. Barborou Plešovou**. Budoucí pacienti se mohou těšit i na nově vybavenou ordinaci. Tato zpráva jistě potěší mnohé, a tak je redakce požádala o rozhovor.

Poznámka: Starší generace jsou zvyklé na lékařský titul MUDr. (doktor všeobecného lékařství) i u zubařů, ale od r. 2004 je jim udělován titul MDDr. (doktor zubního lékařství).

Jak byste se našim čtenářům představili?

Jmenuji se Lukáš Kostelanský, jsem původem z Louky, moje partnerka Barbora Plešová pochází z Velké. Nyní bydlíme ve Skalici na Slovensku, ale budeme se stěhovat do Velké, kde aktuálně začínáme stavět náš dům. Začátkem března plánuje-

me zahájit provoz zubní ordinace. Zatím zde bude pouze jedna ordinace. Pokud bude o naše služby zájem, tak do budoucna je v plánu rozšíření o další ordinaci. Aktuálně je partnerka na mateřské s naší roční dcerkou Evelínkou. Zatím bychom se v ordinaci střídali ráno/odpoledne, kdy Barča by pracovala jen 1–2 dny v týdnu. Oba si zakládáme na lidském přístupu k pacientům, precizně odvedené práci a hledání společného řešení pro spokojenost obou stran.

Kde jste oba studovali?

Studovali jsme na stejné škole – na lékařské fakultě v Olomouci a vlastně už i na stejném gymnáziu ve Strážnici, i když každý v jiném ročníku. Tam začala naše společná cesta a společně jsme se pak učili i na přijímací zkoušky na lékařskou fakultu.

Po studiích jsme oba začali pracovat u pana doktora Hořáka v Hodoníně,

kde pracuji dosud. Za tuto zkušenost jsme panu doktorovi moc vděční. Pan doktor se nám neustále věnoval a předal nám cenné zkušenosti na začátku naší kariéry, což je pro nezkušeného absolventa důležité. To mu nikdy nezapomeneme.

Co byste lidem ohledně zubů doporučili?

V péči o chrup je nejdůležitější prevence – dnes už je prokázáno, že když se pacient naučí správně provádět ústní hygienu, tak mu nevznikají žádné nové kazy ani

parodontóza. Na zubech a ve žlábků mezi zubem a dásní nesmí po vyčištění zůstat žádný povlak – v něm jsou obsaženy bakterie, které způsobují zubní kaz a parodontózu. Když se čištění zubů provádí správně, tak vlastně člověk může mít zdravé zuby do konce života a zubního lékaře už ani téměř nepotřebuje. Chodí pak jen na preventivní prohlídky, tam jim jejich chrup lékař pečlivě zkontroluje, dá jim zpětnou vazbu o jejich stavu ústní hygieny a v ideálním případě sdělí, že je vše v pořádku a za rok zase navíděnou.

Co je lepší – zubní kartáček nebo zubní nit?

Ideální je obojí. Zubní nit je důležitá zejména u předních zubů, u stoliček nedokáže mezizubní prostor vyčistit dostatečně. A existují ještě mezizubní kartáčky, ty jsou ještě důležitější než zubní nit. Je to takový drátek se štětinkami, který si zasouváte do každého mezizubního prostoru. Nejčastěji totiž zubní kazy nevznikají na kousací plošce zubu, ale právě mezi zuby a díky tomu mezizubnímu kartáčku se tomu dá efektivně předcházet.

Celou kapitolou ústní hygieny se dnes zabývá samostatný obor dentální hygiena, kde paní hygienistka naučí správnou techniku čištění zubů, vybere správné velikosti mezizubních kartáčků a provede očištění zubního kamene a povlaku. Také ukáže pacientovi místa, která je potřeba více čistit pomocí obarvení speciálním barvivem. S dentální hygienou musí zubní lékař úzce spolupracovat, jinak nelze zajistit kvalitní péče! Snad se nám i do Velké podaří dentálního hygienistu, či hygienistku časem sehnat.

Důležité je zuby čistit 2x denně, to úplně stačí, ale musí být pečlivě vyčištěné. Vždycky říkáme, že ráno je to spíš taková rychlá udržovací očista pro svěží dech, protože většinou spěcháme do práce, ale večer to chce si na to ten čas udělat – klidně si zuby čistit i mimo koupelnu, prostě si vzít kartáček i bez pasty a čistit u televize nebo u jakékoli jiné činnosti. V koupelně před zrcadlem totiž každá minuta působí jak půlhodina. Doba čištění je zhruba 5–10 minut, u každého ale individuální dle šikovnosti. Že jsou zuby už dobře vyčištěné, to poznáte tak, že když si po nich přejedete jazykem, tak mají úplně hladký povrch. Bez pasty to vlastně nepění, nic vám z pusy neteče a nejdůležitější je mechanicky zbavit zuby toho biofilmu, povlaku na zubech. Pasta je takový doplněk, který si můžete dát v té koupelně posledních 30 sekund čištění, třeba pro svěží dech, ale hlavní je ta mechanická očista.

Jak je to s doprovodem dětí – školáků?

Děti do 15 let doprovází některý z rodičů, během ošetření může počkat v čekárně nebo je s námi v ordinaci. U menších dětí je rodič samozřejmě vždy s dítětem i při ošetření v ordinaci a sleduje celý průběh a dělá psychickou podporu pro bojácnější pacienty.

Jak je to s cenami a poplatky za jednotlivé úkony?

My budeme samozřejmě spolupracovat se zdravotními pojišťovnami, ale jsou úkony, kde úhrada od pojišťovny nepokryje celé náklady provozu. Mezi úkony plně hrazené pojišťovnou patří: vstupní komplexní vyšetření, preventivní kontrola

jednou ročně (u dětí 2x ročně), trhání zubů, rentgeny, injekce na znečistlivění – ta se dnes už používá snad u všeho, dnes se nic nevrátí bez injekce, takže u nás budou všechny úkony pro pacienty bezbolestné. Co se týká plomb nebo zubních kanálků, korunek a můstků – tam to plně hradí pacient, ale od nového roku bude nově možné od pojišťovny čerpat příspěvek na fotokompozitní plomby, takže pojišťovna bude hradit část té ceny a zbytek uhradí pacient. Ordinance bude mít své webové stránky, kde tyto informace včetně orientačního ceníku budou veřejně dostupné.

A jak to bude s registrací a objednáváním k ošetření?

O registraci se všichni včas dozví. Během ledna zveřejníme, kdy budeme přijímat nové pacienty a tam ty informace budou. Budeme upřednostňovat psanou formu – email nebo SMS. Nejdříve přijmeme určitý počet pacientů, aby doby mezi ošetřeními nebyly moc dlouhé, ale jak se to bude postupně rozjíždět a část pacientů se podaří dostat do stabilizovaného stavu, tak každé 3–4 měsíce budeme přibírat další zájemce.

Děkujeme za rozhovor.

redakce

TJ Velká nad Veličkou

Pro velickou tělovýchovnou jednotu byl rok 2025 rokem rozvoje a také změn. Rozhodnutím valné hromady došlo ke změně názvu klubu. Klub již nadále nepoužívá ve svém označení slovo Kordárna. Dlouhodobému partnerovi klubu patří velký dík za veškerou podporu, kterou klubu v minulosti poskytl. Především díky němu zažil velický fotbal své nejslavnější období.

Stejně jako Kordárna změnila svůj název, změnil se bohužel také její přístup k financování sportu, který bohužel již není tak štedrý, jako byl v minulosti. Financování klubu je tak závislé na jiných zdrojích. Hlavními finančními partnery klubu jsou nyní obec Velká nad Veličkou, která zajišťuje téměř 40 % rozpočtu klubu a také Národní sportovní agentura a její program Můj klub, ze kterého plyne 35 % rozpočtu TJ. Zbylých 25 % rozpočtu plyne z dalších zdrojů. Obec je tak hlavním partnerem klubu. Nejen že klub podporuje finančně,

ale také zajišťuje chod sportovního areálu. Poděkovat je třeba také Jožkovi Mezírkovi, který se celoročně stará o celý sportovní areál, a vytváří tak všem oddílům ty nejlepší podmínky pro trénink, zápasy a závody.

Tělovýchovnou jednotu nyní tvoří dva oddíly, a to oddíl kopané a oddíl atletiky, který vede Dušan Macko. V obou oddílech je registrovaných více než 180 sportovců, a to nejen z Velké, ale z celého Horňácka.

Oddíl kopané tvoří 8 oddílů od mini přípravky až po muže. V kategoriích mladších a starších žáků byla navázána spolupráce s klubem z Blatnice pod sv. Antonínkem, se kterými byly vytvořeny sdružené kluby. Velký dík patří všem trenérům, kteří se věnují mládežnickým kategoriím. Pod jejich rukama rostou budoucí naděje velického fotbalu, které se již dnes v hojném počtu zapojují do okresních výběrů. Z mladších kluků je to například Filip Kobliha, Daniel Ševečka nebo Jan Pavlinec, z těch

starších Michal a David Kadubcovi nebo Martin Pavlík. Ale respekt si zaslouží všichni, kteří každý týden vybíhají na hřiště.

Úspěchu dosáhli také naši muži, kterým se podařilo postoupit z druhého místa v okresním přeboru do krajské soutěže 7. ligy, ve které rozhodně hrají důstojnou roli, když po podzimní části sezóny drží třetí příčku. V jarní části sezóny zvítězili v okresním poháru, když na hřišti ve Vnorovech porazili Blatnici. V podzimní části sezóny se ukazuje také síla našich starších žáků, kteří pod vedením Milana Mikesky a Filipa Štefaníka bojují o první místo v okresní lize. Úspěšně také doplňují tým dorostu, který jediný z mládežnických družstev hraje krajskou soutěž.

V atletickém oddílu navštěvuje tréninky pravidelně kolem 70 dětí od 4 do 13 let. Děti zatím soutěží v kategoriích přípravků a mladších žáků a žákyň. Od příští atletické sezóny nově chystáme přihlásit i družstva starších žáků a žákyň, v nichž bychom chtěli spolupracovat s klubem ze Vnorov. Pokud by se do oddílu chtěli připojit děti ročníků 2011 a 2012, budeme velmi rádi.

I v letošním roce jsme ve Velké uspořádali dva závody Zlaté ligy atletických přípravků a přidali vložené závody mladšího žactva. Nově jsme také v září uspořádali Hornácký pětiboj mladšího žactva, který měl velmi dobrou úroveň a budeme v něm pokračovat také v příštích letech. Nutno říct, že náš Dominik Hrbek předvedl sedmý nejlepší pětiboj roku v celé ČR s výkonem 2276 bodů. Pětiboj se skládá z následujících disciplín: 60 m, 60 m překážky, hod kriketovým míčkem, skok daleký a 800 m).

Dále jsme objížďeli závody zlaté ligy přípravků hlavně ve Vnorovech, poté ještě

závody s družstvem mladších žáků a žákyň, kde jsme zavítali do Břeclavi, Hustopeč, Slavkova u Brna a také v zimní sezoně do haly v Ostravě. Vrcholem sezony byly dva závody, a to o mistra Jihomoravského kraje a o mistra Moravy a Slezska. Ani v tak silné konkurenci jsme se neztratili, Dominik Hrbek vyhrál mistra Moravy a Slezska v mladších žácích ve skoku vysokém výkonem 168 cm, což je druhý nejlepší výkon tohoto roku v celé České republice. V Jihomoravském kraji navíc ještě Dominik vyhrál skok daleký. Jan Kostelanský bral dvě bronzové medaile za hod kriketovým míčkem a hod oštěpem.

Oddíl atletiky absolvoval jarní a podzimní soustředění, a to na Žitkové a ve Vřesovicích. Vždy kolem 35 dětí si myslím ty tři společné dny užíly, kdy jsme využili krásné přírody a zázemí jak na kondiční běhy, tak na různé hry, ale i potřebnou zábavu, aby děti utužily kolektiv.

Jako tradičně jsme v létě uspořádali již 55. ročník silničního běhu Horňácká 25, který je již několik ročníků doplněn také o běh na 8 km. Před hlavním závodem vždy probíhají dětské závody všech kategorií. Závod na 8 km vyhrál Matěj Hřebačka reprezentující AK Hodonín v čase 24:59,83, za ním skončili René Valent a Pavel Skuhra.

Horňáckou 25 poprvé v historii vyhrála žena, a to česká reprezentantka Moira Stewartová v čase 1:27,55, za ní skončil Pavel Žajdlík a třetí Pavel Cimbalík. Nejrychlejším Horňákem byl Lukáš Macko v čase 1:57,20.

Pravidelně také pořádáme Letní a Zimní pouliční turnaj.

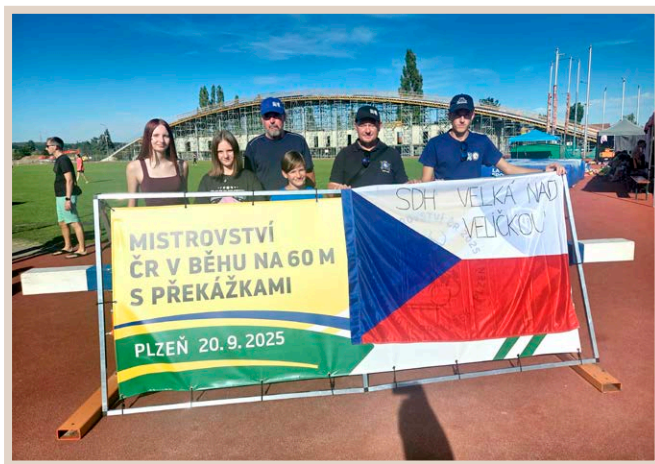
Závěrem bychom chtěli za celý klub poděkovat všem, kteří nás podporují, jak rodičům dětí, tak hlavně trenérům za jejich skvělou práci, které si moc vážím. Za celý klub Vám přejeme klidné svátky prožité po boku vašich nejbližších, do nového roku hlavně hodně zdraví a dětem tolik elánu jako dosud.

Lukáš Pachl a Dušan Macko

Hasiči – konec roku 2025 a plány na rok 2026

Od posledního hasičského článku ve zpravodaji se toho mnoho neudálo.

V září jsme se zúčastnili Velického dne, kde jsme pro Vás připravili ukázkou štafety našich nejmladších hasičů, stánek prevence s naučnými hrami pro děti a také stánek s občerstvením. V říjnu jsme spolu s pracovníky kulturního domu uspořádali Vátr republiky, která byla letos spojená i s lampiónovým průvodem, o jehož organizaci se postaraly paní učitelky z mateřské školy. V listopadu jste možná, jednu sobotu, zaznamenali zvýšený počet hasičských vozidel okolo kulturního domu. Dostaveníčko si zde dali sportovci z řad okresních hasičů a proběhlo zde slavnostní

vyhlášení hasičské Grand Prix Hodonín 2025 v požárním útoku a okresního seriálu soutěží v běhu na 60 a 100 metrů s překážkami O pohár starosty OSH Hodonín. V prosinci proběhla už tradiční hasičská Mikulášská obchůzka a poslední akcí, na které jsme se s Vámi letos potkali, bylo rozsvícení vánočního stromce, kde jsme připravili stánek s občerstvením.

Ono toho vlastně ani tak málo nebylo. A to jsem si ještě nechal jednu velkou sportovní akci nakonec. Koncem září se v Plzni konalo mistrovství České republiky v běhu na 60 m s překážkami. Jedním z účastníků byl i Matěj Ďuračka z našeho sboru. První pokus, který zaběhnul s časem 13:72 s byl bohužel kvůli nezapojené proudnici hodnocen jako neplatný. V tom druhém (více na jistotu) s časem 14:43 s vybojoval v kategorii mladších chlapců na mistrovství celkové 13. místo (ze 120 závodníků v kategorii).

Gratulujeme a děkujeme za skvělou reprezentaci sboru a obce.

Ještě si dovolím přiblížit Vám plán hasičských akcí na příští rok. Začneme tradičně, na konci ledna Hasičským plesem (31. 1. 2026), v březnu budeme pokračovat soutěží mladých hasičů Velická hala (14. 3. 2026). V květnu na velickém hřišti opět proběhne okresní kolo požárního sportu mládeže a dospělých, červen patří soutěži

Železný hasič Velká nad Veličkou (termín bude ještě upřesněn) a závěr srpna tradičně soutěží v požárním útoku (30. 8. 2026). Samozřejmě bude také naše pomoc a účast dalších akcí ve Velké (Hornácké slavnosti, Vatra republiky a dalších...).

Těšíme se na Vás.

Výjezdová jednotka

Oproti loňsku byl ten letošní rok (a doufáme, že už se to příliš nezmění) o poznání klidnější. Doposud máme za sebou 39 výjezdů a dvě cvičení. Vloni jich za celý rok bylo přes 80! Už rok pracujeme na rozšíření našich činností směrem k dopravním nehodám. V tomto směru se konečně blížíme do finále.

Určitě jste zaznamenali přírůstek do našeho vozového parku, rychlé výjezdové vozidlo (RZA) Mitsubishi, které obec Velká nad Veličkou získala bezúplatným převodem od Hasičského záchranného sboru. Vybavení vozidla postupně pořizujeme v průběhu celého roku a i zde už ladíme poslední detaily. V posledních měsících

jsme také absolvovali několik potřebných kurzů, ten úplně poslední proběhne v lednu 2026 a pak už nic nebude bránit tomu, abysme pro Hornácko zajišťovali i tuto oblast činností. A na závěr přehled letošních výjezdů: požár 13×, AED (osoba v přímém ohrožení života) 6×, dopravní nehoda 1×, ostatní 18× (technické zásahy, likvidace hmyzu, spadené stromy, čerpání vody, součinnost s RZS, součinnost s leteckou záchrannou službou, atd.), planý poplach 1×, 2× cvičení (požár, práce s leteckou službou). Zasahovali jsme v těchto obcích: Velká nad Veličkou 15×, Blatnice 5×, Louka, Nová Lhota a Suchov 4×, Javorník a Kuželov 3×, Malá Vrbka 1×.

Děkujeme Vám všem, kteří nás podporujete, zvláště pak obci Velká nad Veličkou. Do roku 2026 si Vám dovolíme popřát vše nejlepší a ať proběhne bez jakýchkoliv zádrhelů a neočekávaných krizových situací. Těšíme se na setkání s Vámi, ne na výjezdu, ale nejlépe na některé z hasičských, nebo i jiných společenských, případně sportovních akcích.

*Za SDH Velká nad Veličkou
Zdeněk Janků*

Kdo je připraven, není překvapen

BEZPEČNÉ VÁNOCE

Vánoční stromeček

- nesmíme zapomínat, že ať už živý či umělý stromeček je snadno hořlavým materiálem (zejména suché jehlice a pryskyřice)
- na větve nevěšíme prskavky ani nepřipínáme svíčky
- stromeček umístíme tam, kde nejsou poblíž hořlavé materiály

Adventní věnec a svíčky

- svíčky musí stát na pevné nehořlavé podložce v bezpečné vzdálenosti od dalších hořlavých materiálů (ve vzdálenosti 8 – 10 cm od plamene svíčky je teplota stále 200 °C)

Pečení a vaření

- jedny z nejčastějších požárů v domácnostech
- v blízkosti sporáku nenecháváme ubrousky, chňapky nebo utěrky
- při přípravě jídel neodbíháme pryč ani nekonzumujeme alkohol
- hořící olej v žádném případě nehasíme vodou (oheň přikryjeme např. pokličkou a udusíme jej)

Novoroční ohňostroj

- kupujeme pouze pyrotechniku, která má odpovídající povolení či atesty a je k ní přibalen návod v českém jazyce
- pyrotechniku skladujeme na bezpečném místě mimo tepelné zdroje a zároveň dbáme na to, aby ani nenavlhla
- s pyrotechnikou manipulujeme zásadně na volném prostranství
- neodpalujeme pyrotechniku, která již jednou selhala
- nezapomínáme ani na zvířata, která mají vyvinutější sluch než lidé a při mohutných explozích může dojít i k poškození jejich zdraví

SH ČMS - OSH HODONÍN

Okresní odborná rada prevence a ochrany obyvatelstva

PhDr. Antonín Mička – jubilarant

Tohoto velického rodáka osobně znají spíše starší generace, protože většinu života bydlel a pracoval mimo Velkou. Ale i mladší znají jeho jméno podle kvalitních článků o Horňácku, kterými řadu let přispívá do našeho zpravodaje. Nedávno oslavil své 80. narozeniny.

Antonín Mička – pedagog, folklorista, zpěvák a tanečník, autor, organizátor a moderátor folklorních pořadů, vedoucí souborů, hospodář na dvoře, v zahradě i ve sklepě, pítel vína i slivovice, spisovatel knih a publicistických textů s tematikou kulturní historie Horňácka, dlouholetý člen redakční rady Malovaného kraje a dopisovatel.

Studoval na strážnickém gymnáziu, po absolvování pedagogické fakulty v Brně jako pedagog působil v Nové Lhotě, Hroznové Lhotě a Louce, kde byl 33 let ředitelem školy a obec Louka mu udělila čestné občanství. Zasloužený důchod tráví v nedalekých Kozojídkách, ale do Velké jezdí často a rád.

Stál u zrodu Mladého Horňácka, byl členem programové rady Horňáckých slavností a autorem čtyř celovečerních programů na Horňáckých slavnostech.

Je zřejmě neplodnější horňácký literát. Napsal více než 350 článků o historii Horňácka nebo jeho osobnostech, vydal dvě obsáhlé knihy, u dalších dvou vedl autorský tým. Má hluboké znalosti o historii Horňácka a jeho významných osobnostech, vyzná se výborně i v historii školství.

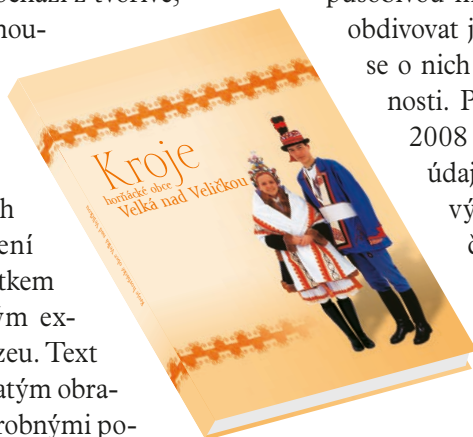
Napsal knihu *Pěšinkami Horňácka* (1987) o odboji za války, *Školství v obci Louka 1891–1991* (1991), vedl autorský kolektiv knihy *Louka ve staletích* (2016), ale nejvíce si cení své knihy *Z dějin horňáckého školství a jeho osobností* (2011), která má 520 stran a na níž poctivě pracoval dva a půl roku a která je velkým zdrojem informací nejen o školství na Horňácku.

Přestože je nositelem akademického titulu PhDr., pro své vrstevníky a přátele je to pořád kamarádský a rád vtipkující „Antoš“ a on sám se stále považuje za Veličana a Horňáka. A že zůstal pořád skromný a „normálně lidský“, o tom se můžete přesvědčit třeba v hezkém rozhovoru, který s ním v únoru 2020 vedl jiný Veličan – Jarek Podloucký, a spolu s mnoha dalšími rozhovory se zajímavými lidmi si ho můžete přečíst tady: <https://jarekpodloucky.cz>.

*Tož, milý Antošu,
nech Ti zdraví sůží a je Ti dobře na světě.
Za mnohých Ti přeje kolega Luděk Mikáč*

Kroje horňácké obce Velká nad Veličkou – dotisk

Kroj v horňácké obci Velká nad Veličkou si dodnes zachovává svou starobylou krásu, bohatství výšivek a původní čistotu a vkusnost střihů. Jeho krása pochází z tvořivé, trpělivé práce, umění a moudrosti několika generací obyvatel Horňácka. I současná generace pečuje o kulturní bohatství a hodnoty svých předků a díky tomu není velický kroj jen pozůstatkem dob minulých a vzácným exponátem uloženým v muzeu. Text knihy je doprovázen bohatým obrazovým materiálem s podrobnými po-

piskami. Postupně vás provede jednotlivými součástmi velického kroje, z nichž každá má svou vlastní minulost a mnohdy také působivou historii vzniku. Můžete obdivovat jejich krásu a dozvědět se o nich i ty nejmenší podrobnosti. Původní vydání z roku 2008 je doplněno o aktuální údaje týkající se především výrobců krojových součástí. Kniha je v prodeji v knihovně na kulturním domě (cena 300 Kč).

redakce

Seriál Horňácko a Horňáci v literatuře

I. ČÁST ZNÁMÍ SPISOVATELÉ PŘIJÍZDĚJÍ NA HORŇÁCKO A PÍŠÍ O NĚM (1880–1890)

Horňácko samo o sobě není jen krajem folkloru, krajem ryzích zpěváků, tanečníků, muzik a primášů. Horňácko je také oblastí i mnoha výtvarných umělců, ale i písmáků a regionálních spisovatelů. Tento region navštívili mnozí umělci a kumštýři, kteří pak následně ve svých dílech věnovali tomuto kraji i část své tvorby. Mezi umělci byli též zastoupeni spisovatelé a některé známé vědecké osobnosti, kterých si dnes blíže všimneme. Vraťme se tedy s nimi nejdříve do minulosti, později pak i do současnosti.

Předně to byl význačný národopisec, jazykovědec, sběratel a vydavatel lidové slovesnosti **František Bartoš**, jenž Horňácko od 80 let 19. století prostřednictvím sběratele písní a muzikanta Martina Zemana z Velké ve svých *Národních písních moravských nově nasbíraných* (1889) značně zpopularizoval (Zeman dodal 358 + 739 textů i nápěvů). Na objevování regionu se spolu s Bartošem hojně podíleli především **Súchovští republikáni** v čele s Jozou Uprkou, Janem Hudečkem, Aloisem Fialou, Martinem Zemanem, Františkem Odrážkou, Františkem Kretzem, Matoušem Béňou a Otakarem Bystřinou.

Za republikány už v roce 1887 přišel na Suchova a do Velké uznávaný novinář, lite-

rární kritik a spisovatel, Moravák působící v Praze, **Jan Herben** (napsal o tom roztočilou vzpomínku, tuším, že v *Moravských obrázcích* 1889). Zvědavý na členy Súčovské republiky byl i básník a spisovatel, prof. **František Táborský** (vl. jménem Fr. Hostivít), který se s nimi v centru regionu sešel, jak zachycují řádky velické školní kroniky.

Také **Vilém** a **Alois Mrštíkovi** se dobře s republikány znali. Velkou navštívili několikrát. Nechyběli ani v roce 1894 u příležitosti národopisné výstavy a pak i později. Kupř. Helenka, krásná dcera evangelického faráře Karla Molnára z Javorníka (1858–1900), u něhož rádi poseděli, má mnoho společného s Helenkou z *Pohádky máje* (1897) od Viléma Mrštíka. Ten také na velické cikány (Kubíky) vzpomíná i v *Knize cest* (1905) a *Obrázcích* (1894), bratr Alois Mrštík pak Horňácko zachycuje v publikaci *Hore Váhom* (1919).

Své zážitky z regionu popisuje i malíř a spisovatel **Miloš Jiránek** v *Dojmech a potulkách* (1908), který bydlel u Hudečků ve Velké. Tu navštívil po pražské národopisné výstavě. Stejně tak vícekrát učinila i spisovatelka **Růžena Svobodová-Čáповá**, jež přijela za manžely Kateřinou a Jiřím Hudečkovými a pobyla u nich delší dobu. Dva roky zde pobýval se svou družinou literát, překladatel a vydavatel **Josef Florián** z městyse Stará Říše u Telče. Ve velickém prostředí vznikaly náměty pro některé jeho bibliofilské tisky. Tyto knihy byly pak zařazeny do edic jako *Studium* (1904–1912), *Dobré dílo* (1912–1948) či *Nova et vetera* (1912–1921). Jak ve své autobiografii *Paměti mého života* i ve svých vzpomínkách *Zájem spisovatelů o Velkou* dále uvádí PhDr. Karel Klusák, musel středisko Horňácka

opustit pro těžké spory, které měl s tehdejšími církevními představiteli.

Kvůli lidové keramice, kterou obdivoval, přijel načas do Velké i spisovatel a publicista **Emil Edgard** z Prahy. Větší stopu v regionu zanechal básník, prozaik a dramatik **Jiří Mahen**, jenž se stal věrným a častým návštěvníkem tohoto koutu Slovácka. Zvláště rád navštěvoval Javorník. Tu také dopisoval svého *Jánošíka* (1910). Karel Klusák ve zmiňované vzpomínkové autobiografii dokonce uvádí, že „básnička, kterou dostává Putnek ve III. jednání Jánošíka, pochází od javornického děvčete – úlevačky, stejně jsou z Velké i některé písničky v Jánošíku...“.

O prázdninách v roce 1910 strávil čtrnáct dnů ve Velké **PhDr. Hanuš Jelínek**, básník, esejista, divadelní kritik a vysokoškolský pedagog i se svojí chotí Boženou, dcerou Aloise Jiráka. Překladatel Jelínek zde navštívil v té době tu již měsíc pobývací přítelkyni, madame **Patouillet**, ženu univ. prof. ze Sorbonu. Jelínek francouzské manžele ze svého pařížského pobytu dobře znal. Tyto chvíle prožité v našem kraji zachytil pak Jelínek v knize vzpomínek *Zahučaly lesy* (posmrtně vydané 1947) v kapitole 45. Na Horňácko si jen krátce odsakoval také přítel Jelínkův, spisovatel, pedagog a kulturní pracovník **Bohuš Haluzický**, srdcem rozený Moravák působící kupř. v Praze, Uherském Brodě, převážně však v Bratislavě. Ze slovenské strany, z Brezové, sem přijížděl i vnuk nám známého J. M. Hurbana, básník překládající do šesti jazyků, **Vladimír Roy**, anebo autorka prozaických děl **Zuzka Zguriška**.

Pravidelným návštěvníkem tohoto kraje býval i olomoucký básník, prozaik a vydavatel **Mojmír Hanuš**, který o tomto regio-

nu hodně publikoval. Napsal též útlou, ale roztomilou knížku *Strážná hůrka* (1940), v níž popisuje události kolem výstavby tohoto pavilonu výtvarného umění i všech zainteresovaných malířů. Se Strážnou hůrkou se pojí i jméno další francouzské spisovatelky, již se stala madame **Junia Letty**, vedoucí redaktorka kulturní rubriky v revue *L'Europe centrale*, což byl kulturně politický časopis, který vycházel v Praze pro informaci ciziny. Hornácko navštívila na doporučení F. X. Šaldy, jelikož jejím přáním bylo zhlédnout lidový život a kroje této oblasti. Do Velké ji nasměroval také proto, že tu často pobývala Šaldova, již výše zmínovaná tajná láska, spisovatelka Růžena Svobodová. Paní Letty strávila celé prázdniny v tomto kraji. Bydlela u tetičky Běty Čambalové ve Velké a pak i u její dcery Běty Turečkové v blízké osadě Vápenky. Na Hornácku našla řadu námětů, o nichž psala, kupř. právě o malíři Karlu Supovi v almanachu *Na Strážné Hůrce* (1931).

Nejryzejší oblast Slovácka krátce zhlédli, aby se seznámili s živým zvykoslovím, i jiní literáti, kupř. novinář a regionální spisovatel z jižních Čech **Josef Holeček**, který byl účastníkem svatby v rodině u velických Halíčků, ale také i následující čtyři autorky.

Z Luhačovic si sem odskočila operní pěvkyně, básnířka a spisovatelka **Marie Calma Veselá**, dále známá dramatička i dramaturgyně ND v Praze, autorka *Její pastorkyně* (1891), *Gazdiny roby* (1890) či *Obrázků ze Slovácka* (1905) **Gabriela Preissová**, ale i mladší básnířka a překladatelka **Jarmila Urbánková**. Čtvrtou ženou nebyl nikdo jiný než **Marie Pujmanová-Hennerová**. V jejích *Lidech na kři-*

žovatce (1937) se objevují ohlasy tohoto pobytu. Tu na Hornácko uvedl její manžel, operní režisér ND v Praze Ferd. Pujman, který byl spolu s jinými vědeckými pracovníky (univ. prof. dr. I. A. Bláha, dr. Frant. Trávníček, univ. prof. dr. P.G. Bogarev z „Leningradu“, univ. prof. dr. Roman Jakobson z Harvardské univ. aj.) členem „Studijního sdružení Velká“, jež vytvořil univ. prof. dr. Vladimír Úlehla za účelem zkoumání vývoje lidového života po stránce duševní a hmotné (sociologický průzkum prováděn 1931) Úlehla sám věnoval tomuto kraji film *Mizející svět* (1932) a řadu písní v knize *Živá píseň* (1949).

Mimo tyto vědce se o Hornácko a jeho průzkum zajímal i ředitel pražského ND František Adolf Šubrt, Leoš Janáček a univ. prof. dr. Lubor Niederle na sklonku předminulého století, později pak kupř. architekt Dušan Jurkovič a Vítězslav Novák, anebo německý fotograf Ervin Raupp, anglický malíř a grafik Paul Hogart i švýcarský kritik William Ritter a mnohé jiné kulturní a umělecké osobnosti.

Podobně jako Úlehla, ovšem o něco později, věnoval svou knihu tomuto regionu právník **Ladislav Rutte** spolu s fotografem **Oldřichem Strakou**, kterou nazvali *Hornácko ve zpěvu a tanci* (1950). Úvodní text Rutteho pějíci radostnou ódu na zdejší kraj, jeho lid a živé tradice doplňují černobílé fotografie zachycující hornácké hudce, tanečníky a zpěváky v období třicátých až padesátých let minulého století. Kniha obsahuje též řadu notových záznamů.

Také Strážničan, ředitel školy, kronikář a historik **Jan Skácel**, věnoval Hornácku knihu *Velká nad Veličkou. Dějiny městečka od nejstarších dob do I. světové války* (1970)

a také nejstarší dějiny sousedního Javorníka (rukopis *O historii obce* (nedatováno, viz sborník Javorník 650).

Nesnadnému souboji evangelíků s katolickou církví v období silné rekatolizační činnosti v našem kraji a vývoji po vydání tolerančního patentu věnovali pozornost ve svých dílech kupř. **Emanuel Havelka** v *Protestantské školství v Čechách a na Moravě* (1910) a **Čestmír Rychetský** v *Kazatelé a sbory české národnosti církví augšpurgského a helvétského vyznání v Čechách a na Moravě* (1983) nebo **František Dvorský** v *Pamětech o školách českých* (1886) i své *Vlastivědě moravské, Strážnický okres* (1918) a mnozí jiní badatelé.

Životopisnou knihu o biskupu pravoslavné církve sv. Gorazdovi, vlastním jménem Matěji Pavlíkovi, rodáku z Hrubé Vrbky, s názvem *Biskup Gorazd* (1979) napsal pravoslavný kněz, doktor orientálních církevních věd, doc. **ThDr. Jaroslav Šuvarský**, v níž nás seznamuje s osudy tohoto hornáckého biskupa. O velickému rodáku píše **Antonín Seménka** v knížce *Eduard Urx – život a dílo* (1980).

Alfréd Ressel v knize *Mé cesty válkou* (1975) a také **Milan Varsík** v *Nepokorené Javorině* (1982) popisuje spolupráci s hornáckými odbojáři za 2. světové války, **Karol Golán** v *Revolučním pokolení* (1926) a *Osobnost Krmanova* (1929) pak spolupráci lidu Hornácka s lidem Myjavska ve stoletích předcházejících apod.

Mnohým z výše uváděných autorů a vědeckých kapacit se chtěli alespoň trochu přiblížit i domácí spisovatelé a vědečtí pracovníci. O nich si však něco povíme v II. části a částech následujících.

II. ČÁST SPISOVATELÉ Z HORŇÁCKA TVOŘÍCÍ V LETECH 1890–1950

Jak jsme předeslali i na Velicku se o literární tvorbu pokoušela řada místních i „naturalizovaných Hornáků“. Když mezi zdejší autory přijmeme dva literáty ze Súchovské republiky, tj. Běnu a Bystřinu, můžeme za počátek tvorby místních písmáků určit rok 1892, respektive léta těsně před I. světovou válkou.

Otakar Bystřina, vlastním jménem Ferdinand Dostál, vyličil způsob života republikánů a také zdejšího obyvatelstva v humoristické knize *Súchovská republika*, která vyšla až v roce 1926. Jedinou vadu snad kniha má, že přímá řeč vkládána do úst místního lidu není přesně uváděna v suchovském nářečí, ba ani v hornáckém interdialektu, anebo kupř. i to, že syn „Jožky cigáňa“ se nejmenoval Štěpán, nýbrž Tomáš. Okrajově se věnuje Bystřina Hornácku i v knihách *Bystřinův smích* (I. díl, 1917, II. díl, 1926) a v románu *Na vsi* (1889).

Druhý republikán, učitel **Matůš Běna**, psal o Hornácku články již v době učitelování na Suchově, ale i později, když působil mimo náš region, kupř. *Slavnostní pokrmy a obřady moravských Hornáků* zveřejněném v r. 1892 v Českém lidu. Napsal také sedm útlých knih. Věnoval je Hornácku a jemu blízkému okolí (část jich napsal při svém druhém pobytu ve Velké), životu i hrám dětí a jejich vesnickému prostředí. Část své tvorby zaměřil na „zdomácnělé“ velické cikány i dávnou historii kraje. Svou prvotinou *Z tichých vesniček* (1897) popisuje zvyky sedláků i dřevorubců, prostor věnuje i písničím a gajdám. Knížka *Ze slovácké*

visky (1911) zachycuje dětské hry, veselý život školáků i jejich bujnou fantazii. Podobné obrázky přináší *Děti Slovácka* (1918), všímá si ovšem navíc jejich mluvy, jejich rozumování, nápadů i vtipnosti při hrách. Další jeho knihy čerpají motivy z dávné historie (od konce třicetileté války), kupř. *Jano Šibenec, kurucký komandýr* (1917) a *Skon upíra* (1919). Krvavé století jihovýchodní Moravy a protireformační náladu zachycují *Žalostiny* (1923). Poslední kniha *Cikáni* pojednává o jakémsi zařazování a sblížování se cikánů se zdejšími lidem.

Naši pozornost si jistě zaslouží i **Martin Zeman**, sběratel lidových písní a velký národopisec. On sám sice žádnou knihu nese-psal ani nevydal, avšak z řady jeho studií vážících se k slovesnému folkloru by při souborném vydání vzešla krásná kniha, jež by zachycovala jím sesbírané vtipy, rozpočítadla, vyprávění, rčení, pranostiky, pořekadla, hádanky, pověry, lidové modlitby a léčitelství, anebo zvykosloví, kupř. celkový popis svatby a tzv. svatební muzikantskou večeři, či jeho záznamy písní pro sbor kostelních literáků a poznámky ke studiu kancionálů. Sem bychom mohli zařadit i hodně zaznamenaných vyprávění o bohyni boršické neb ze Žitkové a dalších bohyních i jiné písemnosti. A což teprve jeho partitury hudecké hry (i Zemanovy klavírní a sborové úpravy lidových písní, Slovácká svatební suita apod.) a sběr lidových písní, kterých sesbíral kolem dvou tisíc. Fr. Bartoš ve své druhé sbírce *Národní písně moravské, v nově nasbírané* v r. 1889 zveřejnil 358 jeho písní, v třetí sbírce (1899–1901) nesoucí tentýž název pak spolu s L. Janáčkem celkem 739 písní.

A to mu ještě v pozůstalosti zbylo přes 900 písní, které nebyly vydány. Kdyby Martin Zeman měl finanční prostředky, určitě by alespoň své dva zpěvníky a jednu knihu o slovesném folkloru vydal, k čemuž jej nabádal i Vilém Mrštík. Bohužel se nepodařilo záměr uskutečnit. Dluh mu částečně splatily autorky Marta Toncrová a Lucie Uhlíková tím, že s odborným komentářem uspořádaly k vydání jeho některé písně v knize nazvané: *Martin Zeman – Horňácké písně* (2000). Taktéž učinil i Albert Pek, když vydal knihu *Martin Zeman – Horňácké tance* (1951). **Judita Kučerová** věnovala v roce 2011 Zemanovi knihu *Sběratel lidových písní Martin Zeman z Velké nad Veličkou (1854–1919)* a rovněž publikaci *Horňácké lidové písně s rysy archaických tónin v záznamech Martina Zemana* (2012) s podtitulem *Poznámky ke sběratelově notaci i možnostem současné hudebně pedagogické aplikace*.

O literární tvorbu se pokoušeli taktéž synovci M. Zemana, bratři Hudečkovi. Z nich byl neproduktivnější nejstarší **Jaroš Hudeček**, povoláním učitel a ředitel školy, legionář a muzikant. Během života napsal desítky článků zachycující celoroční zvykosloví nejen horňácké, sokolské hnutí, činnost v legiích. Jiné měly podobu kratičkových fejetonů nebo povídek ze života slováckého lidu, jiné spíše charakter memoárový. V literární tvorbě se prezentoval milostným románem s tragickým koncem *Katerinka* (1926), jehož děj se odehrává v zapadlé slovácké vesnici a to na přelomu 19. a 20. století. Mezi další jeho díla lze zařadit drama *Paní lajtnantka*, po přepracování vydané pod názvem *Za srdcem* (1934). Jako správný kantor napsal pro děti lout-

kovou hru *Princezna Mordulína*, která zůstala v rukopise. Další jeho literární snažení ukončila předčasná smrt v dvaapadesáti letech. Jeho bratr **Cyril Hudeček** (MUC., zahynul v 1. světové válce) uveřejnil v letech 1910 a 1911 pod pseudonymy Jiří Rill a Jurka Slovák 28 básní v časopise Studentská hlídka. Předposlední syn Kateřiny Hudečkové **Dušan Hudeček**, adept malířství a legionář, padl roku 1917 v bitvě u Zborova. I on jako student psal články do časopisu Ruch pod pseudonymem Dušan Lac. Napsal šest krátkých povídek námětově čerpajících z hornáckých pověstí a zvykosloví a čtyři pohádky pro nejmenší. Další z Hudečků, divizní generál **Jura Hudeček** sepsal své celoživotní Vzpomínky (1965, 122 str.), v nichž zachytil události, jež se odvíjely téměř po jedno celé století.

Hodně známý na Slovácku a v celém moravském kraji je pedagog, ředitel Masarykovy měšťanské školy ve Velké a předchůdce Zdeňka Galušky, **Rudolf Kynčl** alias **Uječek Matěj Škrobák**, který ve svém díle zachytil dokonale život zdejších obyvatel. Věnoval se poezii i próze. Tvořil je v dialektu. Z básnických sbírek jsou známé balady *Ej, srco lidské* (1923). Po nich vydává sbírku nejobsáhlejších lyrických veršů *Dědinečko moja* (1927), ve které veršem zachycuje zvykoslovný rok, přičemž vychází z lidových písní, takže básně oplývají dobrým rytmem. Satirické básně sociálního zaměření obsahuje sbírka *Hrobaři* (1931). Další básnické dílo *Živote, písní věčná* (1932) odráží smrt staršího syna Miloše. Autor baladicky opěvuje roční období jako symbol smrtelného života. Básně se kloní k meditativní poezii. Veršované dílo zakončil Kynčl *Slováckou pohádkou* (1941).

Prosté verše zachycují vývoj děvčete od kolébky až k létům zralého ženství i poženaného mateřství, jak v radosti, tak tužbách až po tvrdou tragiku.

Prozaickou tvorbu zahájil humoristickým dílem *Uječek Matěj Škrobák dragúnem* (1928), v němž vysloužilí hrubovrbečtí vojáci hýří humorem a neskutečnými příhodami. Většího úspěchu dosáhl následující tetralogií. První díl tetralogie nesoucí název *Paměti Uječka Matěje Škrobáka* (I. díl, 94 příběhů, 1943) je oproti „Dragúnovi“ barvitější a živelnější. Druhý díl tetralogie *Od kolébky do hrobu* (1943) zachycuje v chronologickém sledu zvykoslovný rok od jara (kolébky) až do zimy (hrobu). Zde se však humor dělí o své místo s písněmi, příslovím... Třetí díl *Chlebiček z kameňá* (1944) se veselými povídkami podobá dílu prvnímu, humor zde převládá. Příběhy se však nyní odehrávají ve Velké, kde Kynčl již bydlel. Poslední díl nese název *Srdečka v rozmarýně* (1945) a je z větší části věnován hrubovrbečké rodině Ňorků, z níž autor vzešel a způsobu života Vrbčanů. Čistý humor zde prolíná se zvykoslovnými ukázkami, lidovými písněmi a národopisným popisem, jako příklad uvedeme prvky starodávného léčení apod. Kynčl se mimo tvorbu knih věnoval i muzicírování (hra na housle, absolutní sluch), sběru lidových písní, psaní článků do novin, tvorbě rozhlasových programů i ochotnickému divadlu.

Lipovský rodák, synovec sochaře Franty Úprky, inženýr – ekonom žijící po studiích v Praze a spisovatel **Jan Machálek**, nezapomněl na svůj rodný kraj. Láskou k domovu prostupuje i jeho tvorba, která čerpá náměty z rodné vísky i okolí, ať se to

dotýká jeho útlé básnické sbírky *Slovácká idyla* (1940) či rozsáhlejších prozaických děl. Zpočátku uveřejňoval krátké povídky v Českém slovu nebo Zemědělských novinách. V roce 1941 vychází jeho první román *Liščí žlab* na pokračování v týdeníku Pražský ilustrovaný zpravodaj a pojednává o lásce selského synka k mladé cikánce, která zemřela násilnou smrtí. V knize zachytil skutečnou událost, tak jako i v románu *Nalomený štít* (1944), v němž řešil otázku, má-li člověk právo a odpovědnost hájit svou půdu, majetek i rod před chamtivostí druhých. I zbývající dva romány zapadají dějově k jeho rodišti. Dílem *Bylina v půlnoci* (1942) nás zavádí do období novověku, kdy mladý adjunkt odjíždí do Ameriky. Za zde vydělané peníze koupí po návratu domů mlýn, který však jeho potomci přivedou k úpadku. V knize *Petr stavitel* (1947) se vrací do 20. let minulého století a popisuje příběh stavitele mostů a události odehrávající se při stavbě viaduktu mezi Lipovem a Loukou a budování železniční trati procházející naším regionem. Román *Země v plamenech* a mládeži určená povídka *Vítězná stezka* se bohužel dochovaly jen v rukopisné podobě.

I někteří prostí rolníci se snažili psát a podchycovat to pěkné, co jim náš kraj nabízel.

Jedním z nich byl lidový básník **Jan Bělčík Malanský**. Jeho básnická tvorba je z větší části zaměřena na lyriku přírodní. Lyrické básně převažují nad epickými. Z Bělčíkových libozvučných veršů pramení nesmírná láska k rodnému kraji, tradicím, písním, krojům. Malanský bohužel nestačil své básně knižně vydat. Za války byl roku 1940 jako odbojář zatčen, vězněn

a mučen. Zemřel v roce 1943. Nakladatelství ALBERT ve spolupráci s Bělčíkovou pravnučkou Irenou Kocákovou vydalo v roce 2014 jeho básně pod názvem *Můj rodný kraj*. A tak krásné verše tohoto malolvrbeckého rodáka mohou nyní poznávat a číst i současní obyvatelé zdejšího regionu.

Podobnou cestou šel také malorolník a dobrý muzikant-kapelník **Jan Šumbera** ze Suchova, který se zaměřil na sběr a vydání lidových písní. Zpěvník nazvaný *Suchovské lidové písničky* spatřil světlo v roce 1905. Vkusně a barevně mu zpěvník ilustroval tehdy zde působící učitel Josef Houdek.

Biskup pravoslavné církve, **sv. Go-razd**, hrubovrbecký rodák **Matěj Pavlík**, byl mimo své povolání od roku 1905 i redaktorem časopisu Pozorovatel, kde vedl rubriky Politický přehled a Slovanská hlídka, jelikož byl velkým propagátorem slovanské vzájemnosti. Od roku 1918 vydával časopis Právo národa, jež byl zaměřen na reformní hnutí československého duchovenstva. Už jako biskup (1921) napsal spisy *O úkolech a orientaci církve československé* (1922), dále pak *O krizi v církvi československé* (1924) a *Pamětní spis o právním postavení církve pravoslavné v RČS* (1932). Následoval církevní zpěvník *Lidový sborník modliteb a bohoslužebných zpěvů pravoslavné církve* (1933) a metodický pokyn *Osnova pro vyučování pravoslavného náboženství na školách obecných a měšťanských* (1937). Poslední dva spisy, které stihl napsat před popravou, nazval: *Pravoslavný katechismus* (1940) a *Pravidla pro duchovní osoby české pravoslavné eparchie* (1941). Jeho psaní přerušila násilná smrt v době heydrichiády.

Také vlastenka **Maruška Kudeříková**, rodačka ze Vnorov, která navštěvovala obecnou školu ve Velké nad Veličkou, napsala během sto dní, když čekala v cele smrti na svou popravu, *Zlomky života a myšlení*. Z vězeňského deníku a motáků M. Kudeříkové, obsahujících předsmrtné rozhovory formou dopisů s mamičkou a tatičkem,

sestrou, bratrem, babičkou i tetičkou vznikl postupně literární dokument, který obsahuje i procítěné dopisy, jež autorka psala těsně před popravou (26. 3.1943). Na základě těchto písemných dokumentů připravil knihu s názvem *Zlomky života* k vydání Mojmír Grygar až roce 1961.

PhDr. Antonín Mička

Co je Penguinbox

Před sportovní halou, vedle kontejnerů na tříděný odpad, stojí tzv. Penguinbox – samoobslužná výdejna zásilek fungující nonstop 24 hodin všechny dny v týdnu bez ohledu naděle a svátky, kam si můžete nechat doručit zásilku nebo odtud balík také odeslat. Jak Penguinbox funguje:

VYZVEDNUTÍ BALÍKU

Při objednávce zboží si zvolíte doručení do Penguinboxu. Po doručení do boxu ve Velké obdržíte SMS nebo e-mail s PIN kódem. U boxu zadáte kód → schránka se otevře → balík vyzvednete kdykoli během dne i noci.

ODESLÁNÍ BALÍKU

Balík jednoduše předem zaregistrujete online. U boxu zadáte kód pro odeslání → vložíte zásilku → hotovo.

Možnost registrace a podrobný návod pro odeslání: <https://www.penguinbox.cz/>

A co znamená Penguinbox?

Čte se to *penguin box* a překlad je Tučňáková bedna (box).

KLUB RELAX – Masáže Marta

Dopřejte si chvílku pro sebe...

Nabízíme:

- Masáže a zábaly
- Péče o pleť a obličej
- Perličkové koupele
- Hydromasáž
- Infra sauna

📍 **Kulturní dům, Velká nad Veličkou**
(vchod ze zadu budovy)

☎ **Objednávky: 721 516 077**

🕒 **Otevřeno: pondělí až pátek**
v odpoledních hodinách

📁 **Možnost dárkových poukazů**

📘 **Sledujte nás na Facebooku**

Klub Vám přeje, ať jsou vaše Vánoce protknuty radostí a pohodou, ať krásné chvíle se svými nejbližšími prožijete naplno a nový rok ať přinese mnoho úspěchů v osobním i pracovním životě.

KLUB HORNÁCKÉ SLIVOVICE
VELKÁ NAD VELIČKOU

POŘADÁ

Kaš. Slivovice

21.3.2026 ve 12:00
KD VELKÁ

MŮŽETE SE TEŠIT NA
OBČERSTVENÍ, HUDBU
A TANEČNÍ ZÁBAVU.

DRAŽBA VÍTĚZNÝCH VZORKŮ

Novinky v rodinném právu

Institut manželství (latinsky matrimonium) se již více než 2000 let od dob starého Říma vyvíjí v nekonečném kolotoči změn. Optimista v manželství hledá lásku a štěstí.

Cynik manželství považuje za nutné zlo a realista v něm vidí spojení, jehož účelem je zplození dětí a hromadění majetku. A starořímský politik Cicero si stěžoval, že se nemůže oženit, „protože není možné se současně věnovat manželce a filozofii.“ V českém právu mně manželství v oblasti majetkových práv připomíná zvláštní formu obchodní společnosti a rozvod je obdobou vypořádání obchodních podílů ve firmě.

Lidé však budou do manželství nadále vstupovat, a to bez ohledu na 40% pravděpodobnost rozvodu. Romantické filmy a svatební business jsou na začátku nekonečného kolotoče svateb a rozvodů. Na konci má práci státní aparát, poradci všeho druhu, notáři a advokáti. Jednoduché byly v minulosti rozvody v některých islámských komunitách, kdy stačilo, když muž prohlásil 3x po sobě „talák“ a bylo rozvedeno. Moderní muslimské státy tuto praktiku trojitého taláku již nedovolují.

Od 1. ledna 2026 platí novela českého rodinného práva a některé rozvodové procesy se usnadňují a zrychlují. Zejména se řízení o péči o děti a řízení o rozvodu spojují do jednoho. Takže účastníci, kteří se domluví na vypořádání majetku a péči o děti, už nemusí na soud dva-

krát a vše zvládnou elegantně u jednoho jednání.

Dále se upouští od pojmů jako výlučná, střídavá a společná péče. Cílem je ukončit spory rodičů o „vítězství“ v podobě získání dítěte do výlučné péče. Na některé rodiče totiž pojem výlučná nebo střídavá péče působí jako rudý hadr na býka. K tomu se přidávají příbuzní, kteří přikládají polínka pod oheň rodičovských svárů. Nyní se na rodiče pohlíží jako na rovnocenně pečující. Rozchodem rodičů nezaniká jejich společná rodičovská odpovědnost. Pokud se rodiče nejsou schopni na péči o děti dohodnout, stanoví rozsah péče každého z rodičů (např. konkrétní dny v týdnu) soud.

*Mgr. Evžen Morávek,
advokát ve Velké nad Veličkou
Tel. 776 88 44 48*

Informace Redakce zpravodaje uvítá vaše příspěvky nebo návrhy – co vás zajímá, co chcete vědět nebo sdělit občanům. Své připomínky, návrhy či sdělení můžete posílat mailem na adresu zpravodajvelka@centrum.cz nebo poštou na adresu: Kulturní komise, Obecní úřad, 696 74 Velká nad Veličkou. Uzávěrka příštího čísla je **25. února 2026**.

Zpravodaj obce Velká nad Veličkou 151, IČO 00285447, název zpravodaje: Velický zpravodaj (vychází 4x ročně), vydání prosinec 2025, ev. číslo periodického tisku: MK ČR E 21709, zpravodaj vydává obec Velká nad Veličkou. Redakční rada: L. Slovákova, L. Mikáč, F. Šalé. Kontakt: zpravodajvelka@centrum.cz. Sazba a tisk: Nakladatelství Albert Boskovice.

5 mýtů o kastraci koček

Také si myslíte, že...

1

Kastrace je proti přírodě.

Jezdíte autem a vlakem, užíváte antibiotika, televizi, mobil i operace v narkóze jsou pro Vás samozřejmostí. Nic z toho ale příroda nezná. Stále si myslíte, že kastrace kočky nebo kocoura je výjimka?

2

Máme kocoura. Nás se to netýká.

A víte, že váš kocour může ročně zplodit až 40 koťat? Co s nimi bude, narodí-li se „na ulici“?

3

Kočka má mít před kastrací kořata.

Veterinární praxe prokázala, že opak je pravdou. Nejvhodnější čas na kastraci kočky je před první říjí. Kočka ani kocour ztráty schopnosti rozmnožování neoplakávají, jde o pud daný přírodou.

4

Kořata rozdám známým nebo na inzerát.

Možná někoho ze svého okolí i tentokrát přemluvíte. Možná si kotě vezme neznámý člověk. Co když se k němu ale nebude chovat dobře? Neskončí na ulici? A kam dáte kořata, která neumístíte?

5

Kořata vždycky topíme.

Víte, že tím dle zákona na ochranu zvířat proti týrání 246/1992 Sb. riskujete trest odnětí svobody až na 2 roky? Včasnou kastraci kočky nebo kocoura ušetříte utrpení nechtěných koťat.

**Zeptejte se vašeho veterináře
na kastraci ještě DNES!**

TJ VELKÁ NAD VELIČKOU – ODDÍL KOPANÉ